

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Internationell fred och säkerhet ur ett genusperspektiv

En diskursiv studie av Säkerhetsrådets resolutioner för kvinnor, fred och säkerhet

ALEXANDRA BÖRJESSON

INSTITUTIONEN FÖR GLOBALA STUDIER

EXAMENSARBETE FÖR KANDIDATEXAMEN I GLOBALA STUDIER

HÖSTTERMINEN 2014 – HANLEDD AV MAGNUS BERG

Alexandra Börjesson
Göteborgs universitet
Institutionen för Globala Studier
Examensarbete för kandidatexamen i Globala Studier
Höstterminen 2014
Handledd av Magnus Berg

Abstract

The Security Council's resolution 1325 addressed the major negative impact that armed conflict has on women and children. This in turn complicates the Council's work on maintaining international peace and security. The resolution therefore highlights women's rights as participants in peace- and conflict processes. The aim of this thesis was to analyze how gender is expressed in the United Nations' Security Council's resolutions in the area of Women, Peace and Security. I investigated the way the rhetoric language in the resolutions produce and reproduce gender stereotype conceptions about women and men, and further what this means in a political security context. In this way I generate knowledge about what security is and who security is for as outlined in the resolutions. Through a discursive perspective I investigate power relations between security identities that are constructed in the resolutions. My results indicate that stereotypical conceptions about masculinity and femininity are produced in the Security Council's resolutions. Through the discursive reading of the resolutions I also found out that the sovereignty of the State remains a challenge for the Council's work to maintain international peace and security. This because the State is a gendered organization, which in a traditional security context, excludes women. I further conclude that the security issues that are expressed in the resolutions reproduce inequalities between women and men since the language of the Council stereotypes traditional ways of seeing gender as dichotomies of perpetrator/victim, aggressive/peaceful.

Keywords: gender, security, peace, conflict, identity, discourse

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Relevans för ämnesområdet	6
1.3 Syfte och problemformulering	7
1.4 Avgränsning	8
1.5 Disposition	8
2. Tidigare forskning.....	9
2.1 Genus roll för fredsbyggande	9
2.2 Maskulint språk i FN rapporter	10
3. Teoretiskt ramverk	12
3.1 Diskurs	12
3.2 Genus.....	13
3.3 Traditionell säkerhet.....	14
3.4 Mänsklig säkerhet.....	15
3.5 Maskulinitet och femininet i säkerhetsdiskurser	17
3.6 Representation av säkerhetsidentitet	19
4. Metod	21
4.1 Kvalitativ textmetod.....	21
4.2 Diskursanalys	21
4.3 Material	22
4.4 Metoddiskussion.....	24
4.5 Etiska överväganden och forskarroll	25
4.6 Validitet och reabilitet	25
5. Presentation av S/RES/1325	26
5.1 Genomgång av S/RES/1325	26
5.2 Implementering av S/RES/1325	27
6. Resultat och Analys	29
6.1 Kvinnans centrala roll för internationell fred och säkerhet	29
6.2 Sexuellt våld.....	33
6.3 Stater som hinder.....	37
6.4 Föreställningar om genus	39
7. Sammanfattande diskussion	44
7.1 Presentation av resultat.....	44
7.2 Värdering av resultat	46
7.3 Förslag på vidare forskning	48
8. Litteraturförteckning	49

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Den 31 oktober år 2000 antogs resolution 1325, som adresserade relationen mellan *kvinnor, fred och säkerhet*, av Förenta Nationernas (FN) Säkerhetsråd. Resolutionen lyfter fram att kvinnor har en viktig roll i fredsförhandlingar, förhindrande av samt till lösning av konflikt, fredsbyggande, fredsbevarande, samt rekonstruktion av post-konflikter. I resolutionen anmärker Säkerhetsrådet att kvinnor och barn påverkas i majoritet av konflikt¹. Exempelvis bestod de globala krigsflyktingarna år 1999 till 75 % av kvinnor och barn. Resolution 1325 är det första policydirektivet av Säkerhetsrådet som betonar kvinnors betydelse för internationell fred och säkerhet². Tidigare har kvinnan exkluderats i periferin och främst benämnts som offer och som sårbar³. Ett flertal världskonferenser om genus och kvinnors rättigheter står som grund för antagandet av resolution 1325⁴. I konferensen i Beijing 1995 utvecklades agendan ”Beijing Platform for Action”, vilken stöttades av 189 länder. Denna agenda fick stor betydelse på global nivå i arbetet för jämställdhet och för kvinnors aktörskap. Agendan lyfter fram 12 områden för att uppnå jämställdhet, varav punkten “väpnade konflikter och deras konsekvenser för kvinnor” utgör grunden för resolution 1325. Följande områden berördes:

- Feminisering av fattigdom
- Kvinnor och utbildning
- Kvinnor och hälsa
- Våld mot kvinnor
- Väpnade konflikter och deras konsekvenser för kvinnor
- Kvinnor och ekonomi
- Kvinnors inflytande
- Organisering av jämställdhetsarbete på nationell nivå
- Kvinnors mänskliga rättigheter
- Kvinnor och media
- Kvinnor och miljön
- Flickebarnets situation⁵

¹ United Nations, 2000; Peace Women, u.å.1.

² United Nations, 2002:V; United Nations, 2000; Willet, 2010:142

³ Reilly, 2007:166

⁴ *Mexico city 1975, Köpenhamn 1989, Nairobi 1985 och Beijing 1995*

⁵ United Nations, 1995

I ”Beijing Platform for Action” uppmärksammades behovet av att integrera ett genusperspektiv i konfliktsituationer, samt att medlemsstater uppmanades att inkludera ett genusperspektiv utifrån ovanstående punkter i sina direktiv och policys. Det är genom ett av FN:s huvudorgan, det Ekonomiska och Sociala Rådet, som definitionen av integration av genusperspektiv används. Det definierar integration av genus som:

“The process of assessing the implications for women and men of any planned action, including legislation, policys or programmes in all areas and at all levels. It is a strategy for making women’s as well as men’s concerns and experiences an integral dimension of design, implementation, monitoring and evaluation of policys and programmes in all political, economic and societal spheres so that women and men benefit equally and inequality is not perpetuated. The ultimate goal is to achieve gender equality”⁶.

”Beijing +5” kallades konferensen som inträffade 5 år efter den första konferensen i Beijing. I konferensen betonades att ordentliga handlingar inte hade genomförts för integration av genusperspektiv. Kvinnor uppmärksammades fortfarande främst genom sina offerroller i krig, och inte som aktörer. Efter konferensen ’Beijing+5’ inrättades resolution 1325. Resolution 1325 betonar alltså, vad som nämnts ovan, kvinnors aktörskap samt kvinnors rättigheter att delta som beslutsfattare på olika nivåer inom konfliktförhindrande och konfliktlösning. Även kvinnors rättigheter vad gäller processer av fredsbyggande och uppbyggande av post-konfliktsamhällen betonas också⁷. Många kvinnorörelser såg resolutionen som en stor framgång för kvinnors rättigheter. Resolutionen var ett markant skifte i den globala politiken för kvinnors berättigade medverkan i konflikt- och fredsprocesser. Därmed symboliserar den ett beslut att arbeta på internationell nivå för att reducera de ojämlika förhållanden som kvinnor utsatts för i konflikt och i post-konfliktsamhällen⁸. För att öka medvetande om resolution 1325:s existens och innebörd bland olika parter som påverkas av konflikt, har den internationella kvinnofredsorganisationen Peace Women skapat ”Översättningsinitiativet”. Idag finns resolution 1325 översatt till över 100 olika språk⁹.

⁶ United Nations, 2002:V

⁷ Willet, 2010:148-149

⁸ Reilly, 2007:166

⁹ Peace Women, u.å.2.

Mitt intresse i denna studie tar avstamp i språkets utformande i Säkerhetsrådets resolutioner som berör *kvinnor, fred och säkerhet*. I enlighet med Laura Shepherd, har jag en uppfattning om att språk är viktigt för skapandet av sociala och politiska verkligheter¹⁰. Vad som kommer att behandlas i denna studie är genus roll för detta, eftersom genus finns inbäddat i den globala politiken¹¹. Genus handlar om föreställningar som individer i samhället har på sig beroende på om de tillhör kategorin man eller kvinna¹². Genus organiserar dock inte bara individers liv, utan genus organiserar också organisationer, institutioner och stater. Genom detta existerar genus i det sociala livet som ett uttryck för makt i både krigssyften och i politik, vilket är vad som diskuteras i denna studie¹³. Jag har därmed funnit det intressant att se på vilket sätt genus uppträder i FN:s Säkerhetsråd. Säkerhetsrådet som globalt och centralt organ för fred och säkerhet har en viktig funktion eftersom många andra aktörer på nationell och lokalnivå arbetar utifrån FN:s strategier. Det är på vilket sätt som FN använder koncept såsom säkerhet och fred som dominerar diskurserna om dessa koncept¹⁴. Vilken betydelse har relationen mellan *kvinnor, fred och säkerhet* i Säkerhetsrådets resolutioner? Hur går det att förstå vilka slags innebörder denna relation får?

1.2 Relevans för ämnesområdet

Jag delar många feministers epistemologiska antagande om att kunskap är socialt konstruerat samt tanken om att språk inte är objektivt¹⁵. Det finns därför skäl att studera språket i området för *kvinnor, fred och säkerhet* i FN:s Säkerhetsråd, vilket är det största internationella freds- och säkerhetsorganet. I enlighet med mitt ämnesområde vilket inkluderar *globalisering, hållbar utveckling och rättvisa* anser jag att det är relevant att studera på vilka sätt kvinnan uppmärksammas för internationell fred och säkerhet. Kvinnor utgör minst 50 % av världens befolkning och oavsett religion, etnicitet, politisk anknytning och klass är de globalt den mest marginaliserade befolkningsgruppen¹⁶. Resolution 1325 är en internationell policy för att lyfta fram genus som en central komponent i konflikt- och fredsprocesser. Föreställningar om genus har relevans vad gäller deltagande och inkludering av kvinnor i freds- och konfliktprocesser. Betydelsen av genus fastnar dock ofta vid stereotypiska idéer bestående av de föreställningar som finns kring vad som utgör en man och vad som utgör en kvinna¹⁷.

Under krig brukar sådana föreställningar handla om mannen som soldat och kvinnan som

¹⁰ Shepherd, 2008

¹¹ Shepherd, 2008; Sjöberg, 2013:5

¹² Detraz, 2012

¹³ Sjöberg, 2013:46-47

¹⁴ Detraz, 2012:84

¹⁵ Tickner, 1992:36

¹⁶ Anderlini, 2007:126

¹⁷ Tickner, 1992; Tickner, 2001; Detraz, 2011

offer, vilket gör kvinnan underlägsen¹⁸. Dessa stereotypiska föreställningar om män och kvinnor skapar orättvisa förhållanden. Resolution 1325 har kritiserats för att den praktiska integreringen av genusperspektivet i freds- och konfliktprocesser långt ifrån har lyckats. Forskare har därmed hävdats att resolution 1325 endast har stannat på den retoriska normativa nivån¹⁹. Vidare har forskare påpekat hur det är maskulina dominanta normer i språket i resolution 1325 som reproducerar ojämlika maktförhållanden²⁰. Min studie utgår dels från dessa perspektiv. Jag kommer även befästa fokus på vilka slags utmaningar som Säkerhetsrådet själva producerar i resolutionerna. Detta för att se vilka slags insikter som Säkerhetsrådet ger kring dess arbete för internationell fred och säkerhet och vilka slags följder detta får. Mitt bidrag till forskningen kring området för *kvinnor, fred och säkerhet* består av min redogörelse av hur maktstrukturer i resolutionerna, baserat på genusföreställningar och säkerhetsdiskurser, skapar gränser och relationer mellan olika identiteter som skapas i dem.

1.3 Syfte och problemformulering

Mitt syfte med denna studie är att genom kvalitativ metod undersöka maktrelationer i ett urval av Säkerhetsrådets resolutioner med särskilt fokus på hur genusföreställningar relateras till fred och säkerhet. Med utgångspunkt i Säkerhetsrådets påstående om kvinnors relevans för skapandet och bevarandet av fred och säkerhet, befäster jag stort fokus på att belysa Säkerhetsrådets relation till genusföreställningar. Genus förknippas ofta med kvinnor i resolutionerna vilket jag problematiserar. Vidare försöker jag förstå på vilket sätt som genus används normativt inom säkerhetspolitik, och vilken betydelse detta har för identitetskonstruktioner. I studien är min avsikt att bidra till det gemensamma feministiska projektet att studera ojämlika maktförhållanden mellan män och kvinnor vilka uppträder via föreställningar om genus. Genom ett diskursivt perspektiv kommer jag analysera på vilket sätt det går att förstå hur Säkerhetsrådet i resolutionerna skapar *kunskap om vad som utgör säkerhet och för vem*. Frågeställningarna som ska besvaras är:

- Vilken kunskapsproduktion om genus och säkerhet bidrar resolutionerna till?
- Vad innebär kunskapen för internationell fred och säkerhet?

¹⁸ Willet, 2010:145

¹⁹ Willet, 2010; Shepherd, 2008

²⁰ Puechguirbal, 2010, Se punkt 2.4 i kapitlet *tidigare forskning*

1.4 Avgränsning

Forskningen kring resolution 1325 är mycket bred och inom ramen för denna kandidatuppsats har en del begränsningar behövts göras. Det empiriska materialet för denna studie består av de 7 existerande resolutionerna som i dagsläget går att finna inom Säkerhetsrådets område för *kvinnor, fred och säkerhet*²¹. Motiveringen till varför jag har valt att studera Säkerhetsrådets resolutioner är för att Säkerhetsrådet har största ansvaret för fred och konflikter.

Resolutionerna som fattas där är bindande för alla FN:s medlemsstater²². Uppsatsen är avgränsad till att specifikt studera språkets dynamik i resolutionerna för att undersöka genus och dess relation till konstruktioner av identitet och säkerhet. Det kan ses som en svaghet att jag i denna uppsats på ett sätt accepterar ett enda perspektiv om genus. Mitt mål är dock inte att redogöra vad genus är, utan att tolka hur genus används i ett specifikt politiskt sammanhang. Feministiska teorier är många och multidisciplinära och de har skilda epistemologiska och metodologiska utgångspunkter vad gäller frågor om orättvisor och identitet. Dock delar de flesta feministiska teorier målet om att frigöra kvinnan från hennes många gånger underlägsna position. Underlägsenheten handlar ofta om asymmetriska relationer mellan främst män och kvinnors ekonomiska och politiska förmåner²³. I denna uppsats diskuterar jag maktrelationen mellan femininitet och maskulinitet. Jag problematiserar till viss del även skillnad på identitet kvinnor emellan, och därmed använder jag fragment av det feministiska postkoloniala perspektivet i denna studie²⁴.

1.5 Disposition

I detta första kapitel har jag gått igenom bakgrunden till forskningsområdet samt syftet med studien. I kapitel 2 presenterar jag tidigare forskning kring genusbegreppets roll för fredsbyggande och det genusbaserade språket i FN dokument. I kapitel 3 redogör jag för mitt teoretiska ramverk för studien, vilket sedan används för att kunna göra övergripande tolkningar av mitt resultat. I kapitel 4 presenteras valt empiriskt material för denna studie, samt metodval, varpå en metoddiskussion följer. I Kapitel 5 gör jag en huvudsaklig genomgång av resolution 1325, samt diskuterar kort dess implementeringssvårigheter. I kapitel 6 redovisas och analyseras resultaten av det empiriska materialet. Kapitel 7 är det konkluderande kapitlet där jag diskuterar och sammanfattar mina resultat.

²¹ Peace Women, u.å.1; *se kolumn på vänster sida*

²² Peace Women, u.å.2.

²³ Tickner, 2001:11

²⁴ Tickner, 2001:18

2. Tidigare forskning

I detta kapitel presenteras studier av två forskare som undersökt på vilket sätt genus roll för fredsbyggande getts uppmärksamhet. Samt hur FN:s språk är genusbaserat i deras olika fredsbevarande dokument. Den tidigare forskningen bidrar till min studie genom att den understryker olika perspektiv på FN:s arbete med att integrera genusperspektiv i sina direktiv.

2.1 Genus roll för fredsbyggande

I artikeln ”Gender and Peacebuilding” behandlar Tarja Vayrynen²⁵ ett kritiskt och reflexivt sätt att se på fredsbyggande, genom att demonstrera underliggande ideologi för fredsbyggande. Det innebär att kritiskt granska och tolka läsning om fredsbyggande för att se hur bevarandet av de redan existerande maktstrukturerna inom global politik fortsätter existera²⁶. I sin artikel kritiserar Vayrynen essentialistiska samt “standpoint” feministiska förståelser för fredsbyggande. För essentialisterna bör kvinnor inkluderas i fredsbyggande eftersom kvinnor enligt detta synsätt är naturligt mer fredliga än män. Utifrån biologi är kvinnan fredlig, moderlig, kommunikativ, omhändertagande och konsensuslösande. Hon uppfostras även till att ta mer hänsyn till sociala konsekvenser. Enligt essentialister kommer en ökad inkludering av kvinnan i fredsprocesser härleda en mer hållbar fred. Det essentialistiska synsättet stannar kvar i ett tankesätt på män och kvinnor som åtskilda av biologiska faktorer. Att inkludera kvinnors erfarenheter av krig tillhör ett “standpoint” perspektiv. Detta perspektiv menar att kvinnor inte endast bör ses som offer i krig, utan de kan också ha andra roller. Exempelvis kan kvinnor agera soldater i krig, varav män också kan ha omhändertagande roller i krigstider. Erfarenheter är socialt konstruerade och därmed förflyttas fokus från att mäns och kvinnors erfarenheter beror på deras biologiska egenskaper. Vayrynen skriver att kvinnors erfarenheter dock saknats på offentlig nivå på grund av sociala och politiska strukturer som finns inbäddade i systemet²⁷. Att addera kvinnor i ett redan existerande system där kvinnor nästintill uteslutits innebär att på det sätt som deras erfarenheter används i freds- och konfliktprocesser, bevarar rådande struktur. Hon menar att kvinnor har förnekats deras roller i multidimensionella fredsstödjande operationer både nationellt och internationellt genom att “genusdimensionen i fredsprocesser inte har blivit tillräckligt försedd”²⁸. Detta för att tillägget av genus, tenderar att handla om tillägget av kvinnor, eftersom det är männen som har utgjort basen i rådande struktur. Därmed anser

²⁵ Vayrynen, 2010

²⁶ ibid:137

²⁷ ibid: 137-143

²⁸ ibid:144

Vayrynen att FN:s diskurs om integrationen av ett genusperspektiv i fredsbyggande och fredsbevarande har stärkt relationen mellan genus och manlig/kvinnlig kroppsanknytning. Oavsett om kvinnor och män uppdelas i kategorier på grund av deras biologiska egenskaper eller sociala erfarenheter bevarar detta en maktrelation mellan maskulinitet/feminitet²⁹.

2.2 Maskulint språk i FN rapporter

Nadine Puechguirbal har haft rollen som Senior Gender Advisor för FN:s fredsbevarande uppdrag på Haiti år 2004³⁰. Puechguirbal har analyserat språket i FN:s rapporter för deras fredsbevarande operationer. I en artikel av Puechguirbal med titeln ”Discourses on Gender, Patriarchy and Resolution 1325: a Textual Analysis of UN Documents” fokuserar Puechguirbal på språket som används om kvinnor (som sårbara, offer, aktörer), kvinnors lokalisering i texter (inom säkerhet, politik, humanitär assistans) samt olika kapitel om hur genus integreras och på vilket sätt rapporterna gör skillnad i genus. Syftet med det sistnämnda är för att se på vilket sätt rapporterna tar hänsyn till om offer och tvångsförflyttade i en konflikt är kvinnor, män, pojkar eller flickor. Utan att ta hänsyn till detta kan inte alla de behov hos dem som varit involverade i konflikt tillvaratas, då män, kvinnor, pojkar och flickor kan ha olika behov. Här refererar hon till Cynthia Enloe som forskat mycket om säkerhet och genus, och som menar att: “[t]here’s an enormous incentive not to gender-disaggregate data. It makes inequities invisible. Once you make inequities visible, you are also likely to make visible the power dynamics that create those inequities. There is a lot of incentive to be uncurious [sic]. Incuriosity is a political act”³¹. Vad Puechguirbal belyser i sin artikel är att beslutsfattare måste ta hänsyn till dessa olika behov i fredsbevarande operationer, vilket försvåras när rapporterna refererar till “samhällen”, “befolkning” och “grupper” och genusskillnader därmed osynliggörs³². I fredsbevarande rapporter framgår exempelvis det sexuella våldet och det könsbaserade våldet som ett säkerhetsbekymmer. Det beskrivs i vissa rapporter att det finns många “offer” som utsatts för sexuellt våld men det framgår inte vem som är offret, vilket i sin tur osynliggör genusrelaterade orättvisor³³. Rapporterna som studeras av henne saknar eller har separata sektioner för genus, vilket Puechguirbal anser är problematiskt eftersom genus borde integreras med huvudkärnan i rapporterna. Puechguirbal lyfter fram att kvinnor är en viktig resurs i rekonstruktionen av ett efterkrigs samhälle. Kvinnor borde ses som aktörer snarare än som offer, eftersom även kvinnor kan medverka i

²⁹ Vayrynen, 2010:145–147

³⁰ Se: http://www.un.org/womenwatch/osagi/resources/faces/4-Gender_faces_en.pdf

³¹ Puechguirbal, 2010a:174

³² *ibid*:173

³³ *Ibid*:175

krig och anskaffa sig direkta krigserfarenheter. Trots detta är kvinnor ändå exkluderade från s.k. "high politics", vilka är de positioner med maktinflytande³⁴. Puechguirbals konklusion är att språket i resolution 1325 försvagar FN:s förmåga att helt få in ett genusperspektiv inom fred och säkerhet, eftersom genus främst associeras med kvinnor. Begreppet genus fungerar inom FN som ett redskap som bevarar rådande ordning, vilket tar ifrån begreppet dess idé om att utmana rådande stereotypiska föreställningar inom till exempel beväpnad konflikt³⁵. Puechguirbal menar vidare att i ett post-konfliktsamhälle finns oftast en vilja att komma tillbaka till den stabilitet som existerade i samhället innan konflikt, vilket associeras med de traditionella och oftast diskriminerande genusrollerna³⁶. Utan ett genusperspektiv i fredsbevarande operationer kommer män, som i dagsläget utgör majoriteten av fredsarbetet för FN, att fortsätta ges det legitima stödet som huvudintressenter vid fredsbyggande varav kvinnorna lämnas i bakgrunden. Därmed reproduceras våld och annan diskriminering mot kvinnor eftersom kvinnorna utesluts från fredsförhandlingar och andra fredsprocesser. Detta gör att de behov kvinnorna har, inte representeras och således nedtystas³⁷. I hennes forskning påvisar Puechguirbal det maskulina språket i fredsbevarande dokument. Risker med detta är att när språket omsätts i praktik, överförs de värderingar som finns i dokumentets språk till hur man i verkligheten handlar i fredsbevarande operationer. Således förhindras integrering av genus i freds- och konfliktsituationer och istället återskapas ojämställda relationer vilket undergräver syftet med resolution 1325³⁸.

³⁴ Puechguirbal, 2010a:178

³⁵ *ibid*:184

³⁶ Puechguirbal, 2010b:165.

³⁷ *ibid*:168-169

³⁸ Puechguirbal, 2010a:173

3. Teoretiskt ramverk

Detta kapitel har som syfte att presentera hur jag använder vissa begrepp i förhållande till analysen. Begreppen utgör således det teoretiska ramverket i studien för att kunna analysera och tolka det empiriska fältet. Säkerhet har centralt fokus i detta kapitel. Jag beskriver här olika perspektiv på säkerhet, eftersom säkerhet kan förstås på olika sätt i resolutionerna. Olika säkerhetsperspektiv får olika former av konsekvenser, vilket problematiseras i denna studie.

3.1 Diskurs

Att skapa kunskap om någonting kan utifrån Michel Foucault kallas för diskurs. Kunskap förknippas med att producera utsagor av sanning. Enligt honom är diskurs något periodiskt, och den sätter gränser för vad som är möjligt att säga och göra i olika situationer. För Foucault består diskurser av en mångfald av maktrelationer. Makt är enligt Foucault inte någonting som en aktör utövar över någon annan. Makt är snarare någonting produktivt och uppstår i alla situationer och relationer. Makt är således inte förtryckande utan spridd, och skapas genom sociala interaktioner. Således finns inte en enda objektiv sanning om något, utan det finns fler sanningar, varav diskursen utgör den mest övertygande sanningen. Det är diskurserna som skapar det vi vet om andra objekt och om oss som subjekt, eftersom det är genom diskurserna som vi uppfattar vår omvärld³⁹. Genom skapandet av diskurser kontrolleras människor, vilket kan kallas för *utestängningsmekanismer*. Detta innebär att maktrelationer är både begränsande och möjliggörande för människor⁴⁰. Foucault talar således om normer, vilka handlar om att diskurser sätter gränser för vad som är tillåtet och vad som inte är tillåtet. Enligt Foucault har normer stor betydelse i relation till kön, då han menar att vi organiserar våra liv utifrån våra respektive kön⁴¹. Jag använder diskurs i denna studie för att se vilka slags diskursiva identiteter i relation till kön, genus, fred och säkerhet som skapas i resolutionerna och vilka relationer som uppstår identiteterna emellan.

Diskurs har således betydelse för konstruktionen av identiteter och innebär ”*detsamma som att identifiera sig med något*”⁴². I denna studie har jag bland annat fokus på gruppen kvinnor och därmed blir också *gruppbildning* väsentligt i analysen. Gruppbildning innebär en reducering av handlingsmöjligheter, genom att vissa handlingar anses möjliga och vissa begränsas på grund av gruppens bestämda identitetssegenskaper. Grupper existerar inte objektivt, utan existerar endast när de uttryckts i ord och därmed blir *representation* väsentligt

³⁹ Winther Jørgensen & Phillips, 2000:19-21; Foucault, 1976/2002:

⁴⁰ Bergström & Boréus, 2012:361

⁴¹ Foucault, 1976/2002:51-52

⁴² Winther Jørgensen & Phillips, 2000:50

för gruppbildningsprocesser. För bildandet av en grupp måste gruppen representeras, vilket innebär att någon talar å gruppens vägnar. Genom att grupper inte existerar objektivt, konstitueras grupper och representation samtidigt, och vidare uppstår en samhällsbild om denna grupp, som i sin tur åtskiljs från andra grupper. Dock kan gruppbyggnader dölja att det kan finnas skillnader inom gruppen. Diskursiva gruppbyggnader fungerar genom att utesluta alternativa tolkningar⁴³. För denna studie handlar gruppbyggnad om hur Säkerhetsrådet konstruerar kvinnogruppen genom identifikation till föreställningar om genus.

3.2 Genus

En av de mer framstående forskarna inom genusforskningen är Judith Butler. I sin bok *“Gender Trouble”* beskriver hon hur både kön och genus är konstituerat och kontinuerligt konstitueras via språket. Genus är “an identity constituted in time, instituted in an exterior space through a stylised repetition of acts”⁴⁴. Genus är således normativt. Vidare är genus inget homogent, vilket också beror på att genus interagerar med andra relationer av identiteter såsom klass, etnicitet, sexualitet och ras⁴⁵. Genus påstås vara den mest primära identiteten individer har, oavsett klass, etnicitet, religion eller ras. Genom genus upprätthålls en slags ordning i det sociala livet, eftersom vi följer de normer som vi förväntas följa genom våra genus⁴⁶. Genus handlar alltså om idéer av hur män och kvinnor borde vara. Kön handlar om de biologiska skillnaderna som finns mellan människor, oftast då mellan de som tillhör kategorin man och de som tillhör kategorin kvinna. Således skapas och existerar olika förväntningar beroende på om någon är man eller kvinna⁴⁷. Att tala om kön och genus som om de är samma sak innebär att skillnader som existerar på grund av genus bäddas in i naturliga/biologiska skillnader mellan män och kvinnor. Detta härleder essentialistiska föreställningar kring att män och kvinnor är två helt separata kategorier, vilket skapar stereotypiska föreställningar om dessa kategorier som ofta tas för givet i samhället. I sådana stereotypiska föreställningar ingår maktrelationer och själva idén om skillnaden mellan män och kvinnor har lett till ett påstående om att kvinnan är underlägsen mannen. Jill Steans menar att detta kan spåras tillbaka till 1600-talet, då kapitalismen och idén om en liberal politik växte fram i de västerländska staterna. Det handlade om en rationell och universalistisk tanke om att alla skulle få politiska rättigheter att bestämma i samhället. I verkligheten tilldelades dessa rättigheter endast en liten skara av vita, medel- och överklass män. Kvinnor var en

⁴³ ibid:40, 51-53

⁴⁴ Butler, 1999:179

⁴⁵ Ibid:6

⁴⁶ Detraz, 2012:3

⁴⁷ Detraz, 2012:3

grupp som exkluderades. Att vara rationell, påstods vara en maskulin egenskap och således ansågs män vara bäst i beslutsfattande positioner. Kvinnorna ansågs irrationella och drevs av sina känslor snarare än förnuft. Detta gav också upphov till tanken om att kvinnan är underlägsen och måste beskyddas av den mer självständiga och rationella mannen⁴⁸.

Enligt J. Ann Tickner grundar sig den västerländska förståelsen av genus i kulturellt bestämda binära oppositioner, där benämningen av något kräver en motpol. Språket spelar stor roll för detta. För att definiera ett "jag" krävs en motsats, den "andra", vilket kan ställas upp i en dikotomi - "jag/den andra". Maskulinitet med dess karaktäristiska drag har en motsats, en femininitet, vars karaktäristiska drag oftast förtrycks av de maskulina⁴⁹. Hur maskulin makt stärks över den feminina brukar beskrivas genom dikotomierna stark/svag, rationell/känslig, allmän/privat. Enligt Tickner och Laura Sjöberg handlar feministers arbeten om att rekonstruera sådana hierarkier⁵⁰. Maktdynamiker inom genusrelationer och konstruktionen av genus identiteter förändras dock i tid och rum. Identiteter skapas i en viss kontext, och i denna skapelseprocess påverkas identiteterna av maktdynamiker som redan existerar inom genusrelationer. Genus handlar därmed om skapandet och manipuleringen av identiteter och identiteternas respektive relation till makt. Olika identiteter får olika handlingsmöjligheter beroende på vilka genusföreställningar som finns. Genus är nämligen ofta subjekt för reifikation och essentialism via reproduktion av dominanta diskurser, vilka skapar skillnader mellan människor⁵¹. Den manliga normen ses oftast som den "normala", varav den kvinnliga betraktas som den "avvikande". Den manliga normens företräde förutsätter ett i särhållande av könen så att könhierarkin kan upprätthållas⁵². Utifrån hur identiteter formuleras i resolutionerna analyserar jag vilka föreställningar om genus som uttrycks i resolutionerna. Således ser jag huruvida Säkerhetsrådet reproducerar traditionella föreställningar som existerar kring genus. Samt om, och i så fall hur, Säkerhetsrådet utmanar dessa traditionella dikotomiska föreställningar.

3.3 Traditionell säkerhet

Säkerhet är ett mycket komplext begrepp med olika betydelser. I det rådande westfaliska statssystemet, som poängterar staters självstyre, har säkerhet varit det största området och tillhört det s.k "high politics" varav "low politics" omfattats av ekonomi, sociala utmaningar

⁴⁸ Steans, 2013:7-9

⁴⁹ Tickner, 1992:8

⁵⁰ Tickner & Sjöberg, 2013:211

⁵¹ Hogensen & Stuvø, 2006:218-219

⁵² Bjereld, 1998:17-18

och miljö⁵³. Det realistiska paradigmet som genomsyrade säkerhetskonceptet under kalla kriget hade fokus på militären som legitimt instrument för att beskydda staten. Realister menar att stater existerar i en anarkistisk värld, vilket innebär att staternas självintresse gör att krig ständigt kan vara närvarande. Enligt realister är det genom taktiken maktbalans som stabilitet kan garanteras, där ingen stat är starkare och således dominerande över någon annan stat. Således måste stater lita till sin egen makt och inte på internationella avtal som är avsedda för att upprätthålla fred mellan stater. För realister handlar säkerhet om statens suveränitet, vilken innebär att staten är auktoritär och att ingen annan ska lägga sig i statens angelägenheter. Det viktigaste är att skydda statens egen överlevnad. Realister ser staten som en sammanhållen enhet⁵⁴. Staten har vilat på principer såsom territorium, suveränitet och central auktoritet som innebär att det är staten som har legitimt styre att verkställa politiska praktiker inom sitt territorium⁵⁵. Feminister har kritiserat staten för att statsstyret främst prioriterat mäns intressen. Vad som utgör säkerhet för staten har handlat om en militär funktion, vilken kvinnor traditionellt exkluderats från⁵⁶. Ojämligheter mellan män och kvinnor på grund av militär aktivitet handlar bland annat om hur stater distribuerar sin ekonomi. Krig är kostsamt och därmed hamnar mestadels av staters finanser i den militära sektorn där flest män arbetar. Kvinnor är därmed främst den gruppen som gör ekonomiska förluster på grund av krig och militarism. Således bidrar kvinnors utanförskap i traditionell säkerhetsdiskurs till negativa konsekvenser för deras livsvillkor⁵⁷.

3.4 Mänsklig säkerhet

Efter Kalla Kriget breddades säkerhetskonceptet från traditionell realistisk syn som handlat om militarism och hot mot statens existentiella överlevnad. Kampen mellan två stora politiska ideologier upphörde också, vilket ledde till en marknadsliberal kapitalistisk framgång. Den "nya världens (o)ordningen" som kom att dominera uppfattningar inom säkerhetsagendan handlade om ojämlika livsförhållanden globalt⁵⁸. Detta öppnade upp för att säkerhetskonceptet kunde innebära andra hot än de traditionella hoten mot staten, vilka under kalla kriget handlade om kärnvapenhot. Oroligheter, hot och krig kunde befinna sig under statens nivå, och inkludera etnisk rensning, folkmord, kriminalitet och migration bland många andra nya säkerhetshot⁵⁹. Detta ledde också inom global säkerhetspolitik fram till konceptet

⁵³ Detraz, 2012:2; Hettne & Odén, 2000:8

⁵⁴ Tickner, 2001:38-39

⁵⁵ Hettne & Odén, 2002:16

⁵⁶ Tickner, 2001:21,49

⁵⁷ Bjureld, 1998:24-26

⁵⁸ Buzan, 1997:6-8

⁵⁹ Detraz, 2012:131; Beswick & Jackson, 2011:8

”mänsklig säkerhet”. Konceptet ”mänsklig säkerhet” spåras till den internationella rapporten “Our common Future” från 1997 som handlade om ”hållbar utveckling”.⁶⁰ ”Mänsklig säkerhet” är individcentrerad och handlar om människors ekonomiska säkerhet, livsmedelssäkerhet, hälsosäkerhet, politisk säkerhet, personlig säkerhet, samhällelig säkerhet och miljömässig säkerhet. ”Mänsklig säkerhet” vilar på ett främjande av solidaritet och innebär friheterna: *freedom from fear* och *freedom from want*⁶¹. FN:s definition av ‘mänsklig säkerhet’ lyder:

“For too long, the concept of security has been shaped by the potential for conflict between states. For too long, security has been equated with the threats to a country’s borders. For too long, nations have sought arms to protect their security. For most people today, a feeling of insecurity arises more from worries about daily life than from the dread of a cataclysmic world event. Job security, income security, health security, environmental security, security from crime - these are the emerging concerns of human security all over the world”⁶².

“Mänsklig säkerhet” har en nära koppling till fred, men går bortom idén om en “negativ fred” vilken innebär en frånvaro av krig eller fysiskt våld. Snarare liknar den vid “positiv fred” som innebär avsaknad av “strukturellt våld”. Det betyder frånvaro av politiska, kulturella, sociala och ekonomiska strukturer som fräntar människor chansen till ett lyckligt liv⁶³. Detta kan härledas till utvecklingsparadigmet, där alla människor ska ha rätt till social, politisk och ekonomisk utveckling⁶⁴. Därmed har ”mänsklig säkerhet” en nära relation till utveckling på olika nivåer. Exempelvis kan ”mänsklig säkerhet” gynna stater och deras utveckling genom att konceptet om ”mänsklig säkerhet” skapar förutsättning för stabilitet i stater. I stater där levnadsvillkoren är dåliga, finns ökad risk för konflikter, vilka kan sprida sig över statsgränser och försvåra fredsprocesser⁶⁵. Vidare innebär utveckling inom mainstream politik att på olika sätt (re)producera liberala stater i tider av post-konflikt. Till skillnad från traditionell säkerhetssyn, där staten sköter sig själv oberoende av andra stater, är liberala stater beroende av varandra för att upprätthålla säkerhet⁶⁶. Konceptet ”mänsklig säkerhet” har blivit viktig vad gäller FN:s arbete med vad som kallas för humanitära interventioner. Dessa ingår i normen ”responsibility to protect”, vilken handlar om att det internationella samhället kan gå in i

⁶⁰ Steans, 2013:117

⁶¹ Beswick & Jackson, 2011:11

⁶² Human Development, 1994:3

⁶³ Beswick & Jackson, 2011:11.

⁶⁴ Anderlini, 2007:206

⁶⁵ Beswick & Jackson, 2011:13

⁶⁶ Ibid:18

stater som inte tillräckligt kan skydda sina medborgare från bland annat våld mot de mänskliga rättigheterna. Den traditionella principen om staters suveränitet, kan därför förbises i vissa fall inom den liberala världspolitik. Inom internationell lag finns nu två principer som gör ingripande i stater lagligt. Den ena är när en konflikt skapar ett hot mot internationell fred, samt när parter i en konflikt utgör våld mot de ”mänskliga rättigheterna” och mot internationell lag⁶⁷. Även om säkerhet nu är mer individualiserad, snarare än statscentrerad är det inte tydligt vad som utgör säkerhetsbehov för individer, och ännu svårare att omsätta dessa säkerhetsbehov till policy⁶⁸. Konceptet ”mänsklig säkerhet” kritiseras därför för att ha ett “top-down” perspektiv, vilket innebär att det fortfarande är eliter som bestämmer vad som utgör säkerhet för individer⁶⁹. Vidare är termen “mänsklig” inte genusneutral eftersom den globala politiken har bestått av män. ”Mänsklig säkerhet” kan därmed kritiseras för att vara universalistisk. Att utgå endast från individen bortser från den konstruktivistiska tanken om att människors livsuppfattning och säkerhetsbehov påverkas av människors samhörighet i samhällen⁷⁰. Inom konceptet mänsklig säkerhet finns således relationer av dominans/icke-dominans. Snarare bör konceptet mänsklig säkerhet förändras och förstås som något kontextuellt⁷¹.

3.5 Maskulinitet och femininet i säkerhetsdiskurser

Feministisk forskning menar att säkerhet bör inkludera uppmärksamhet på individens empowerment⁷². Feminister studerar ett “bottom-up” förhållande som öppnar upp för att det är empirin som ska forma politiken⁷³. Detta innebär att feminister inte endast frågar vad säkerhet betyder, utan också vem som garanteras säkerhet⁷⁴. Genus och säkerhet är sammanvävda i global politik. Genus är vad som bestämmer “vem som går till krig och vem som inte gör det; vem som är offer och vem som inte är det; vem som är fredfull och vem som inte är det; vem som är legitimerad inom säkerhetsdisciplinen och vem som inte är det⁷⁵. Feministisk forskning lyfter fram dikotomin “public/private” där männen befunnit sig i den första delen av dikotomin och kvinnor i den andra. Detta har fört med sig konsekvenser såsom att kvinnors liv vad beträffar deras fysiska, psykiska och ekonomiska välmående och upplevelser av (o)säkerhet hållits osynlig. Utnyttjanden och våld mot kvinnor har därmed

⁶⁷ Beswick & Jackson, 2011:94; Hettne & Odén, 2002:12-13

⁶⁸ Hoogensen & Vigeland Rottem, 2004:156

⁶⁹ Hoogensen & Vigeland Rottem, 2004:156

⁷⁰ Detraz, 2012:139-141

⁷¹ Hoogensen & Stuvøy, 2006:224

⁷² I denna studie definierar jag *Empowerment* som “ökad kapacitet till handling” (Detraz, 2012:202)

⁷³ Hoogensen & Stuvøy, 2006:211

⁷⁴ Tickner & Sjöberg, 2013:213

⁷⁵ Hoogensen & Stuvøy, 2006:212

inträffat ostraffat⁷⁶. Patriarkat är den strukturen som konstruerar genushierarkier och normaliserar relationer genom att få genushierarkier att verka vara naturliga. Patriarkat är uttrycket för den dominanta maskuliniteten som genomsyrat de västerländska staternas samhällen och dess epistemologiska grundantaganden för vad som utgör säkerhet⁷⁷. Det är därför viktigt att analysera hur dikotomier fungerar i olika kontexter och försöka rubba dess hierarkiska konstruktion, snarare än att ta den för given. På så vis kan ojämlikheten som genus ofta innebär i de statliga och privata sfärerna granskas⁷⁸. Tickner menar att internationella relationer alltid har varit en genusbaserad aktivitet inom det moderna statssystemet. Detta eftersom utrikespolitik och militärpolitik har letts av män till största delen. Därmed har även kunskapsområdena för denna politik främst anknutits till män och maskulinitet⁷⁹. Genom att kvinnor också associeras med moderskapet och känner ansvar för omhändertagande av andra, verkar deras hotbilder också inkludera fler företeelser än mäns. Därför förbinds kvinnor till att leda en mer försiktig och fredlig politik, exempelvis genom att kvinnor för fler moralfrågor än säkerhetsfrågor. Genom att kvinnor ofta tilldelas egenskaper såsom kommunikativ och konsensuslösande förknippas kvinnor ofta med fred i säkerhetsdiskurser⁸⁰. Kvinnors fysiska styrka kan också ses som en anledning som begränsat dem från den traditionella aggressiva och maskulina säkerhetspolitiken⁸¹. Tickner diskuterar den nära relationen mellan maskulinitet och politik, där karaktäristiska drag såsom som tuff, mod, makt, självständig och styrka sammankopplats med en dominerande "manlighet". Den som kallas för den "hegemoniska maskuliniteten", vilken är den ideala typen av maskulinitet. Hit hör egenskaper såsom rationell och aktiv, samt det som rör politiska angelägenheter (public). Dessa egenskaper har traditionellt ansetts som värdefulla egenskaper hos en ledare eller beslutsfattare. Kvinnor associeras främst med svaghet, beroende, känslighet och passivitet samt det som rör privata angelägenheter (private). Vidare lyfter Tickner fram hur våldsamhet också förknippats med denna manlighet, och hur denna egenskap bedömts viktig för att kunna försvara staten. Att vara soldat, beskriver Tickner, handlar om att socialt bevisa sig själv som den ultimata mannen. Det är därför våld och män associeras till varandra⁸². Det som blir problematiskt i krigstider är att manliga och feminina egenskaper polariseras och traditionella föreställningar om genus praktiseras, vilka försätter kvinnor i offerroll⁸³.

⁷⁶ Reilly, 2007:159

⁷⁷ Hoogensen & Vigeland Rottem, 2004:164-165

⁷⁸ Tickner, 1992:8

⁷⁹ ibid:5

⁸⁰ Tickner, 2001:60; Bjureld, 1998.

⁸¹ Bjureld, 1998:20

⁸² Tickner, 1992:6,18,40

⁸³ Ibid:47

Militarismen kritiseras därför av feminister eftersom denna reproducerar makthierarkier i det globala samhället⁸⁴. Vidare är våldtäkt som instrument i krig och etnisk rensning väsentlig för att förstå de maktdynamiker som finns i genusrelationer⁸⁵. Exempelvis har femininitet betydelse i nationalistiska och militära diskurser. Kvinnors kroppar och sexualitet har en sammankoppling till territorium, då kvinnorna inom territoriet verkar som symboliska bärare av nationen genom deras biologiska reproduktion. Sexuellt våld mot kvinnor kan därför ses som ett symboliskt hot mot en nation eller folkgrupp⁸⁶.

3.6 Representation av säkerhetsidentitet

I sin bok "Security as Practice" (2006) anser Lene Hansen att språk är viktigt för identitet. Hon diskuterar identitet i relation till utrikespolitik. Med detta menar Hansen att uttalanden inom utrikespolitik baseras på *representationer* av identiteter, men det är också via utrikespolitik som identiteterna just *representeras*. De beslutsfattare som formulerar utrikespolitik är positionerade inom en större politisk sfär genom att deras representationer bygger på andra representationer, såsom från media eller andra organisationer exempelvis. På detta sätt medverkar beslutsfattare till att upprätthålla diskurser om olika identiteter via sina representationer. Det är via språkets konstruktion som subjekt, objekt, stater, individer eller grupper ges mening och utrustas med en specifik identitet⁸⁷. Hansen talar om formuleringar av säkerhetsproblem, och på vilka sätt som vissa säkerhetsproblem uppmärksammas av beslutsfattare. Individuell säkerhet kan exempelvis påverka *kollektiv* säkerhet. Hansen poängterar att man därmed bör fokusera på hur politiska praktiker *individualiserar* vissa säkerhetshot, vilka hamnar utanför den politiska agendan. Medan andra hot görs synliga som kollektiva angelägenheter, vilka skapas åtgärder för⁸⁸. Hon menar att identitet kan ses som diskursiv, politisk, relationell och social. Med diskursiv och politisk identitet menar Hansen att på det sätt ett utrikespolitiskt säkerhetsproblem formuleras, härleds även specifika tolkningsramar för att handskas med just detta säkerhetsproblem. Identiteten, i form av detta säkerhetsproblem, fortsätter att existera genom att den kontinuerligt uttalas och inte ifrågasätts. Politisk identitet handlar vidare om språkliga produktioner och reproduktioner av vissa identiteter medan andra identiteter exkluderas. Diskursiv identitet handlar om att det inte finns någon objektiv identitet utanför dessa produktioner och reproduktioner. Identitet existerar genom att den fortsätter att representeras på vissa sätt. Att se identitet som social

⁸⁴ Detraz, 2012:24

⁸⁵ Hoogensen & Stuvø, 2006:213

⁸⁶ Sjöberg, 2013:144-145

⁸⁷ Hansen, 2006:6, 16

⁸⁸ *ibid*:31-32

innebär att identitet existerar genom kollektiva koder, vilka varje individ måste ta till sig för att göra sig själv begriplig. Identitet är något som socialt kommuniceras. Exempelvis då vi talar om ett specifikt objekt, vars funktion vi känner till, kan vi genast identifiera vad detta objekt kan användas till. Identitet som relationell innebär att identitet alltid ses genom att referera till något som identiteten inte är. Talar vi om vad vi är, innebär det att vi även talar om vad vi inte är, således konstrueras identiteter som vi refererar oss emot. Om identitet är relationell, politisk, social och diskursiv skapad menar Hansen att politiska diskurser därmed skapar ett "jag" och ett "de andra", vilka "jaget" skiljer sig ifrån⁸⁹. Traditionellt har detta skett genom att konstruera *den radikala* "andra" vilken utgör ett hot mot "jaget". Politiska ledare har inom klassisk säkerhetsdiskurs legitimerat sin säkerhetspolicy genom denna konstruktion av hot⁹⁰. Däremot går Hansen längre än att se en enda dikotomi av ett "jag/den andra". Hon ser inte heller att dikotomin "jag/den andra" uppstår enbart genom hot. Hansen talar om att processer för att skapa "de andra" kan ha olika grader⁹¹. Det är på detta sätt det går att se att identiteter förändras och har olika betydelser. Hon beskriver att konstruktionen av "den andra" kan förstås genom tre politiska representationer: den rumsliga (geografiska och politiska), den etniska och den temporära. Den rumsliga konstruktionen innebär att identitet konstrueras genom konstruktionen av territoriella (stats)gränser eller av "politiska gränser", vilket kan ske genom konstruktionen av olika grupper, exempelvis av gruppen kvinnor. Etisk konstruktion av identitet fokuserar på hur konstruktionen av moral och ansvar skapas. Hit hör exempelvis de som följer principen om de "mänskliga rättigheterna", varav motsatsen är de som begår våld mot mänskliga rättigheter. Temporär identitet fokuserar på konstruktionen av identitet genom att tala om utveckling, kontinuitet och förändring. Inom temporär identitet existerar diskurser om civilisation och religion bland annat, och kan handla om de som är moderna i relation till de som är omoderna⁹². Hansen används i denna studie för att se på vilket sätt olika former av "de andra" skapas i Säkerhetsrådets resolutioner och därmed på vilket sätt som Säkerhetsrådet konstruerar och rekonstruerar identiteter.

⁸⁹ ibid:5-6, 16

⁹⁰ Hansen:34

⁹¹ ibid:36

⁹² ibid:38-45

4. Metod

4.1 Kvalitativ textmetod

Jag har valt att utgå från en kvalitativ textmetod, och har studerat de maktförhållanden som utformats av språket i de resolutioner jag analyserat. Detta eftersom jag anser att texter har en roll i att forma verkligheten. Min avsikt är inte att kritisera maktförhållanden, även om en del kritik blandas in i analysen. Snarare fokuserar jag, utifrån Esaiasson, Giljam, Oscarsson och Wängneruds beskrivning av kvalitativ textanalys, på att tolka maktrelationer i texterna för att se vilka normer och relationer som går att upptäcka⁹³. Forskningsprocessen för denna studie följer en slags kodningsprocess⁹⁴. Inledningsvis har jag kritiskt läst igenom mitt empiriska material. Vidare har tidigare forskning kring ämnesområdet varit användbar för analysen av mitt empiriska material. Genom att få insyn i de diskurser som tidigare forskning uppmärksammat i sina textanalyser har jag fått en god överblick i ämnesområdet. Den “intertextuella” analysen utgör mina egna tolkade resultat, där jag med hjälp av det teoretiska ramverket grupperat vissa betydelser i det empiriska materialet in i nya sammanhang för att fullfölja mitt syfte med studien samt för att besvara mina frågeställningar.

4.2 Diskursanalys

Den kvalitativa textmetoden i denna studie utgår till stor del från diskursanalys. Foucaults teori om kunskap/makt har en viktig roll för diskursanalysen. Han menar att det är makt och *relationer av makt* som bör vara i fokus och inte agenter och strukturer. Det är just relationer av makt som jag undersöker i denna studie och jag utgår från Foucault, som är en av grundarna för vad som kallas diskursanalys⁹⁵. Genom detta diskursanalytiska perspektiv har jag studerat mitt empiriska material. Diskursanalys kommer bland annat från den poststrukturalistiska teorin, vilken menar att ”*vårt tillträde till verkligheten alltid går genom språket*”⁹⁶. Det sättet som vi kommunicerar och uttrycker oss på genom språket skapar mening för hur vi tänker och vad vi gör. Därmed skapas uppfattningar om samhället via social interaktion⁹⁷. Utgångspunkten för en diskursanalys är att det inte går att nå verkligheten utanför diskursen, och just därför är det diskursen som är *föremål* för analysen. Det handlar om att studera vad som faktiskt sagts eller skrivits för att granska mönster i utsagor, där

⁹³ Esaiasson, Giljam, Oscarsson & Wängnerud, 2012:212

⁹⁴ Watt Boolsen, 2007:177

⁹⁵ Winther Jørgensen & Phillips, 2002:19-21

⁹⁶ Ibid:15

⁹⁷ ibid:11-12

diskursiva uttryckssätt får sociala konsekvenser i verkligheten⁹⁸. Just diskursanalys är enligt Bergström & Boréus ett ”bestämt sätt att se på språk och språkanvändning. Språket återger inte verkligheten direkt och på ett enkelt sätt, utan bidrar till att forma den”⁹⁹. Språket fungerar som “en ‘maskin’ som konstituerar den sociala världen”¹⁰⁰. Detta inkluderar också “konstituerandet av sociala identiteter och sociala relationer”, vilka pekar ut olika handlingar som möjliga och begripliga och på så vis har den “diskursiva förståelsen sociala konsekvenser”¹⁰¹. I denna studie tittar jag på konstruktionen av identiteter och relationer i Säkerhetsrådets resolutioner. Detta gör jag med bland annat Lene Hansens analytiska verktyg som presenterades i teorikapitlet. Jag använder även begrepp utifrån mitt teoretiska ramverk för att vidare tolka hur Säkerhetsrådet konstruerar identiteter och relationer i resolutionerna. Särskilt fokus befinner sig på konstruktionen av maskulina och feminina karaktärsdrag och på vilket sätt dessa får betydelse för säkerhet och fred. Detta relateras till det övergripande syftet att analysera hur genus uttrycks i internationell policy. För att besvara mina frågeställningar tittar jag på, utifrån Winther Jørgensen och Phillips beskrivning av identitetskonstruktion, hur diskurser bidrar med egenskaper och antaganden om identiteter¹⁰². Detta är relevant eftersom diskurser bidrar till uppfattningar om verkligheten, och således får reella konsekvenser.

4.3 Material

Det empiriska materialet utgörs av de resolutioner som finns på Säkerhetsrådets hemsida för dokument kring området för *kvinnor, fred och säkerhet*¹⁰³. Jag bedömer det empiriska materialet vara tillförlitliga källor då de fyller *äkthetskravet*, att källan är den som den utgör sig för att vara. Det empiriska materialet är också *oberoende*, eftersom resolutionerna är primära källor¹⁰⁴. Övrig litteratur jag använt mig av består av vetenskapliga artiklar, akademiska litteraturböcker och hemsidor från organisation såsom Peace Women och FN. I detta avsnitt presenteras resolutionerna vid benämning “S/RES/nummer”. Detta står för ”Security Council Resolution” och siffrorna utgör namnet på själva resolutionen.

S/RES/1325 var den första resolutionen i området *kvinnor, fred och säkerhet*. Liksom vad som redan konstaterats tidigare i studien var S/RES/1325 en milstolpe för kvinnors rättigheter i krigstider. Resolutionens centrala syfte handlade om att stärka kvinnor och skydda dem i

⁹⁸ ibid:28

⁹⁹ Bergström & Boréus, 2012:354

¹⁰⁰ Winther Jørgensen & Phillips, 2000:16

¹⁰¹ ibid

¹⁰² Winther Jørgensen & Phillips, 2000:42

¹⁰³ <http://www.securitycouncilreport.org/un-documents/women-peace-and-security/>

¹⁰⁴ Thurén, 2005:13

krig¹⁰⁵. Jag presenterar S/RES/1325 mer noggrant i kapitel 5 – *Presentation av S/RES/1325*. Nedan introducerar jag kort övriga resolutioner. De kan alla förstås som fortsatta initiativ av S/RES/1325.

S/RES/1820 togs fram 19 juni 2008 efter många års stöd från det civila samhället, och senare bland FN:s enheter och vidare bland medlemsstater. Resolution var ett stort steg genom dess anmärkning av det sexuella våldet i konflikt som ett bekymmer för internationell fred och säkerhet. Där det sexuella våldet existerar, är det omöjligt att bygga en hållbar fred. Vidare var det den första resolutionen från Säkerhetsrådet som erkänner sexuellt våld som en krigstaktik. Syftet med resolutionen var också att förbättra FN:s ansvar för förhindrande mot och beskyddande mot sexuellt våld¹⁰⁶.

S/RES/1888 publicerades 30 september 2009 och uppmuntrar medlemsstater att ta effektiva steg mot att bromsa det sexuella våldet som krigstaktik och lyfter fram vissa svårigheter som implementeringen av S/RES/1820 hade. Resolutionen understryker det sexuella våldet som säkerhetsfråga. Vidare lyfter resolutionen fram Women Protection Advisors, vilka ute på fält ska arbeta med kvinnors skydd samt att kvinnors ”mänskliga rättigheter” respekteras. Även Gender Advisors lyfts fram, vilka har som uppgift att arbeta med integration av genusperspektiv bland FN:s personal¹⁰⁷.

S/RES/1889 framtogs 5 oktober 2009 och koncentrerar sig på kvinnors involvering i post-konflikt och återbyggnadsperioder, samt uppmanar till högre andel av kvinnor bland FN:s fredsbevarande och fredsbyggande personalsektorer. Vidare poängteras utvecklingen av National Action Plans (NAP) för staters implementering av S/RES/1325. NAP:s ska fungera som vägledande verktyg i staters policy dokument¹⁰⁸.

S/RES/1960 utgavs 16 december 2010 och uppvisar institutionella verktyg för att bekämpa straffrihet i relation till sexuellt våld. Resolutionen uppmanar till rättvisa för de offer som utsatts för sexuellt våld¹⁰⁹.

¹⁰⁵ Anderlini, 2007:192

¹⁰⁶ United Nations, 2008; Peace Women, u.å.3.

¹⁰⁷ United Nations, 2009a

¹⁰⁸ United Nations, 2009b

¹⁰⁹ United Nations, 2010

S/RES/2106 togs fram 24 juni 2013 och hänvisar till ett aktivt arbete för implementering av tidigare resolutioner. Resolutionen lyfter fram Women Protection Advisors som viktig komponent för implementering av S/RES/1325 (och övriga resolutioner)¹¹⁰.

Den, för närvarande, senaste resolutionen kallas S/RES/2122. Denna resolution offentliggjordes 18 oktober 2013 och betonar ytterligare åtgärder för att inkludera kvinnor i fredsprocesser¹¹¹.

4.4 Metoddiskussion

Studien som är en kvalitativ textanalys gör att min forskarroll består i att tolka materialet. Under studiens gång har jag försökt beskriva mina tolkningar utifrån mitt teoretiska ramverk samt mitt diskursanalytiska perspektiv. Winther Jørgensen och Phillips skriver att "*det är de politiska artikulationerna som avgör hur vi handlar och tänker och därmed hur vi skapar samhället*"¹¹². Att reproducera och förändra betydelsebeskrivningar är en politisk handling. Sådana politiska handlingar bidrar till att forma samhället på ett specifikt sätt, vilket utesluter andra alternativ och således bidrar politiska processer till att upprätthålla den sociala ordningen, eller delar av den¹¹³. Den som analyserar diskurser är ofta redan sammanbunden med de diskurser som ska analyseras. Det går inte att komma utanför diskurserna för att finna sanning, eftersom sanning i sig själv är en diskursiv konstruktion¹¹⁴. Mitt svar på detta är att jag försökt förhålla mig kritisk till min analys under arbetets gång och att jag har försökt ge mina tolkningar goda förankringar. Trots att jag enbart studerar Säkerhetsrådets resolutioner som existerar inom området för *kvinnor, fred och säkerhet* menar jag att det är viktigt att förstå att resolutionernas innehåll samt hur begreppen däri används, är resultat av andra externa och sociala processer som påverkat resolutionernas innehåll. Jag är således medveten om att innehållet i resolutionerna har tillkommit genom samhällsliga processer, och andra dokument som bidragit till deras innehåll. Avståndet mellan mig och resolutionerna är långt i den mån att det är en lång distans mellan mig och Säkerhetsrådet. Dock är resolutionerna lättbegripliga och jag är bekant med de begrepp som används i resolutionerna. Emellertid kan även detta kritiskt diskuteras - är min förståelse för begreppen helt korrekt utifrån författarnas avsikt med dem? Denna problematik försöker jag undvika genom att jag noggrant påvisar mina tolkningar och hur min förståelse för vissa meningar och begrepp skapas.

¹¹⁰ United Nations, 2013a

¹¹¹ United Nations, 2013b

¹¹² Winther Jørgensen & Phillips, 2000:41

¹¹³ *ibid*:43

¹¹⁴ *ibid*:56

4.5 Etiska överväganden och forskarroll

Inget av de forskningsetiska krav som finns för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning utifrån CODEX berör min studie¹¹⁵. Vad gäller forskarroll kan förförståelse styra forskarens resultat beroende på forskarens erfarenheter i relation till forskningen¹¹⁶. Min förförståelse i denna studie grundar sig i den kunskap kring maktrelationer inom genusperspektiv, som jag anskaffat mig via kursutbudet inom Kandidatprogrammet i Globala Studier vid Göteborgs universitet. Jag hade ingen direkt kännedom angående FN:s område för *kvinnor, fred och säkerhet*. Egna värderingar som potentiellt kan påverka forskningen är min egen roll som kvinna och mitt personliga engagemang för kvinnors rättigheter. Enligt Winther Jørgensen och Phillips producerar forskaren någon slags sanning genom forskarens egna representationer av en undersökning. De lyfter fram problematiken inom socialkonstruktivistiska angreppssätt vilken är hur en forskares diskursanalys kan påvisa bättre resultat än andras. En återkommande problematik handlar om på vilket sätt forskaren kan motivera att denna kommer fram till goda och trovärdiga resultat?¹¹⁷ Nedan gör jag ett försök att svara på denna fråga, genom att beskriva processen för mina tolkningar (*se punkt 4.6*). Vidare kan mina resultat ses som en version av många andra versioner, som försöker tolka diskursiva processer inom Säkerhetsrådets område för *kvinnor, fred och säkerhet*.

4.6 Validitet och reabilitet

För att nå så god trovärdighet i min studie som möjligt, försöker jag genomgående och noggrant beskriva hur jag gör mina tolkningar. Min epistemologiska utgångspunkt och förståelse för området *kvinnor, fred och säkerhet* sker genom mitt teoretiska ramverk, och således förhåller jag mina tolkningar till det. Mina tolkningar kommer också att refereras till citat i resolutionerna, vilka i sin tur bidrar till att öka studiens transparens¹¹⁸.

¹¹⁵ <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

¹¹⁶ Ibid:221-222

¹¹⁷ Winther Jørgensen & Phillips, 2000:29

¹¹⁸ Esaiasson et al, 2012:26

5. Presentation av S/RES/1325

I detta kapitel görs en genomgång av S/RES/1325 för att läsaren ska få en insyn i vad S/RES/1325 bygger på. Jag lyfter kortfattat fram perspektiv på implementeringen av S/RES/1325.

5.1 Genomgång av S/RES/1325

Som nämnts i inledningen av denna studie handlar S/RES/1325 om att Säkerhetsrådet bekräftade kvinnors viktiga roll i konflikt- och fredsprocesser. På resolutionens första sida skriver Säkerhetsrådet ut det centrala syftet med S/RES/1325:

“Reaffirming¹¹⁹ the important role of women in the prevention and resolution of conflicts and in peace-building, and stressing the importance of their equal participation and full involvement in all efforts for the maintenance and promotion of peace and security, and the need to increase their role in decision-making with regard to conflict prevention and resolution”¹²⁰.

S/RES/1325 kan ses som en produkt av kvinnogrupper mobilisering. Många kvinnoorganisationer arbetar med Säkerhetsrådet. Exempelvis finns NGO:n Working group on Women and International Peace and Security, vilka skapar många event för att öka implementeringen av S/RES/1325. Även Peace Women som är koordinerat av Women’s International League for Peace and Freedom har en viktig roll i att dokumentera och mobilisera initiativ anknutna till S/RES/1325. Resolutionen har haft viss påverkan på marknivå. Exempelvis genom olika aktiviteter och centraler för kvinnor som blivit tvångsförflyttade och hamnat i flyktingskap. Vidare har resolutionen genom United Nations Development Fund for Women bidragit till träningsprogram för fredsbevarande personal där de upplyser om relationen mellan genus, mänskliga rättigheter och HIV/AIDS¹²¹. Genom S/RES/1325 kan FN-systemet engagera sig med sektorer i samhället som arbetar för fred, exempelvis via just olika kvinnoorganisationer¹²².

S/RES/1325 bygger på tidigare dokument relaterat till dess syfte om direktiv för fred och säkerhet. Resolutioner som åkallas i S/RES/1325 är: S/RES1208 (1998) om behandlingen av flyktingar på den afrikanska kontinenten, S/RES/1261 (1999) om barn i beväpnad konflikt

¹¹⁹ De ord som Säkerhetsrådet betonar i citaten i sina resolutioner, understryker jag i denna studie

¹²⁰ United Nations, 2000

¹²¹ Reilly, 2007:166

¹²² Anderlini, 2007:199

samt utnyttjandet av barnsoldater, S/RES/1265 (1999) om beskydd av civila under beväpnad konflikt, S/RES/1296 (2000) om ytterligare steg för skyddet mot civila under beväpnad konflikt och, S/RES/1314 (2000) om barns situation i beväpnad konflikt¹²³. Vidare bygger resolutionen på tidigare konventioner såsom Genèvekonventionen från 1949, flyktingkonventionen från 1951, konventionen om avskaffandet av all slags diskriminering mot kvinnor från 1979 och konventionen om barns rättigheter från 1989, samt protokollen som tillkom dessa konventioner. För att integrera ett genusperspektiv inom fredsbevarande operationer lyfts Windhoek deklARATIONEN fram samt ”Namibia Plan of Action on Mainstreaming a Gender Perspective in Multidimensional Peace Support Operations”. Även internationella brottmålsdomstolens Romstadga som nämner våldsbrott mot kvinnor, samt artikel 41 i FN:s stadga som handlar om bruk av vapenmakt, finns med i S/RES/1325. Säkerhetsgeneralens strategiska handlingsplan A/49/587 (1994) nämns i syfte att uppmuntra implementering av kvinnors deltagande på beslutsfattande nivå för konfliktlösning och fredsprocesser. Slutligen nämns ett uttalande under internationella kvinnodagen den 8 mars 2000 från Säkerhetsrådets president vid denna tidpunkt. Uttalandet handlade om att all personal i fredsbevarande operationer måste tränas för att skydda kvinnor och barn och deras behov under konflikt. S/RES/1325 består av 18 artiklar och representerar fyra områden; kvinnors deltagande i konfliktförhindrande, ledning och lösning; integrering av ett genusperspektiv i fredsbevarande operationer; integration av genusperspektiv i FN:s rapportering och implementeringssystem, samt; beskydd av kvinnor och barn i beväpnad konflikt¹²⁴.

5.2 Implementering av S/RES/1325

Kritiken mot S/RES/1325 har bland annat varit att resolutionen inte beskriver någon konkret metod för integrering av ett genusperspektiv. Snarare är resolutionen öppen för tolkning, vilket gör att dess funktion opererar på olika sätt i freds- och säkerhetskontexter. Exempelvis har fredsförhandlingar i länder som Sri Lanka, Burundi, Sudan och Mellanöstern inte inkluderat kvinnor i höga representativa positioner. Däremot har vissa skillnader uppmärksammats genom att kvinnoföreningar i länder såsom Kongo, Somalia och även Burundi skapats. Detta har bidragit med att kvinnor kunnat påverka fredsförhandlingar till viss del. För genomförandet av kvinnors fulla och jämlika representation i fredsprocesser krävs dock åtgärder som genomsyrar flertal områden. Såväl ekonomiskt, socialt, kulturellt,

¹²³ Shepherd, 2008:107-108

¹²⁴ United Nations, 2000

juridiskt och politiskt¹²⁵. Efterfrågan till S/RES/1325 kom ifrån icke-västliga samhällen, samt från kvinnor som mobiliserat rörelser som varit emot krig. Därmed är det viktigt att lyssna till dessa aktörers vilja i freds- och konfliktprocesser. Forskare som Samam Naraghi Anderlini beskriver att i situationer av post-konflikt har dessa processer snarare handlat om att det internationella systemet har arrangerat strategier för att driva post-konfliktstater mot demokrati och marknadsliberalisering, vilket är rådande styrelsesätt i den västerländska världen. För liberala stater utgör detta styrelsesätt en säkerhetsstrategi, genom att global demokrati och global liberal marknad förutsätter att stater är beroende av varandra. Därför krävs goda relationer mellan stater. Fredsbevarande har på många sätt snarare handlat om dessa säkerhetsstrategier, och därmed har säkerhetsfrågor prioriterats snarare än kvinnors rättigheter. Anderlini skriver att frågan om säkerhet och fred *för vem* lämnas ofta obesvarad¹²⁶.

Susan Willet kritiserar S/RES/1325 genom att den inte ges tillräcklig finansiering, vilket gör att genusrådgivare ute på fält inte får tillräckligt stöd för sitt arbete. Således kompliceras uppgiften att lära fredsbevarare hur de kan integrera genusperspektiv i sina operationer. Därmed blir det svårt att stärka lokala kvinnors fredsarbete och lyssna till deras säkerhetsbehov¹²⁷. Willet poängterar vidare att kvinnor inte ges tillräcklig plats i freds- och konfliktlösning. Exempelvis lyfter hon fram det faktum att mellan åren 1949-2009 har endast 7 kvinnor haft rollen som ”special representative” för Generalsekreteraren. Vidare exemplifierar hon att 2008 pågick 18 fredsstödjande operationer globalt, med 77 492 trupper, varav 1539 av dessa var kvinnor¹²⁸. Detta tyder också på att kvinnor fortsätter att exkluderas från sektorer som har dominerats och fortfarande domineras av män.

¹²⁵ Reilly, 2007:166-167

¹²⁶ Anderlini, 2007:197-198; Beswick & Jackson, 2011:18

¹²⁷ Willet, 2010:143-144).

¹²⁸ Ibid:151-152

6. Resultat och Analys

I detta kapitel lyfter jag fram citat ur resolutionerna, och gör tolkningar av dem utifrån mitt teoretiska ramverk. I nästa kapitel, kapitel 7, höjer jag abstraktionsnivån en aning och diskuterar vad jag kom fram till i detta kapitel. Utifrån de resolutioner jag har läst har jag valt att dela upp detta kapitel i följande fyra rubriker: *Kvinnans centrala roll för internationell fred och säkerhet*, *Sexuellt våld*, *Stater som hinder*, samt *Föreställningar om genus*, då de återspeglar centrala områden i resolutionerna.

6.1 Kvinnans centrala roll för internationell fred och säkerhet

Det är i S/RES/1325 som Säkerhetsrådet beskriver sin roll som ansvarstagare för internationell fred och säkerhet. På första sidan av S/RES/ står det:

”Bearing in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations and the primary responsibility of the Security Council under the Charter for the maintenance of international peace and security”¹²⁹.

Genom att Säkerhetsrådet uppmärksammar sitt ansvar att upprätthålla internationell fred och säkerhet, kan denna uppgift uppfattas ha betydelse för Säkerhetsrådets funktion och identitet. Som poängterats tidigare är det via *representation* som identitet görs. För att återgå till Hansen går det att förstå Säkerhetsrådets identitet genom en diskursiv konstruktion av moral, etik och ansvar¹³⁰. Denna utrikespolitiska representation av Säkerhetsrådet i resolutionen är också vad som utgör Säkerhetsrådets identitet, eftersom att identitet produceras genom utrikespolitiska formuleringar¹³¹. Säkerhetsrådet intervenerar i de stater där ”mänskliga rättigheter” inte respekteras. Detta syns också genom normen om ”responsibility to protect”. Säkerhetsrådet måste upprätthålla så kallad ”mänsklig säkerhet”. Det har ett ansvar för att internationell fred och säkerhet inte utsätts för hot.

I S/RES/1325 har Säkerhetsrådet uppmärksammat den negativa påverkan beväpnade konflikter har på kvinnor och flickor. Vidare betonar Säkerhetsrådet vikten av att garantera deras beskydd och deltagande i fredsprocesser. Detta har Säkerhetsrådet menat vara väsentligt för internationell fred och säkerhet, vilket betonas i citatet nedan.

¹²⁹ United Nations, 2000:1

¹³⁰ Hansen, 2006:45

¹³¹ Ibid:1

”Recognizing that an understanding of the impact of armed conflict on women and girls, effective institutional arrangements to guarantee their protection and full participation in the peace process can significantly contribute to the maintenance and promotion of international peace and security”¹³².

För att Säkerhetsrådet ska kunna uppfylla sitt ansvar i att upprätthålla internationell fred och säkerhet, förstås därför kvinnor som viktiga för denna uppgift. S/RES/1325 kan därför tolkas ha betydelse för kvinnors säkerhet, såväl som ha betydelse för Säkerhetsrådets identitet som försvarare av internationell fred och säkerhet. Kvinnors och barns skydd exemplifieras ytterligare i citatet nedan, där internationell humanitär lag specifikt fokuserar på beskydd av kvinnor och barn.

“Recalling that international humanitarian law affords general protection to women and children as part of the civilian population during armed conflicts and special protection due to the fact that they can be placed particularly at risk”¹³³

Inkluderingen av kvinnor i freds- och konfliktprocesser ses som essentiell för att upprätthålla internationell fred och säkerhet, vilket syns tydligt i citaten nedan.

“Reaffirming the important role of women in the prevention and resolution of conflicts and in peacebuilding, and stressing the importance of their equal participation and full involvement in all efforts for the maintenance and promotion of peace and security, and the need to increase their role in decision-making with regard to conflict prevention and resolution”¹³⁴.

Vidare påpekar Säkerhetsrådet i resolutionerna specifika gärningar mot kvinnor som problematiserar målet med att uppnå internationell fred och säkerhet. I S/RES/1820 beskriver Säkerhetsrådet sådana hinder, vilka återgår att se i övriga resolutioner också.

”Deeply concerned also about the persistent obstacles and challenges to women’s participation and full involvement in the prevention and resolution of conflicts as a result of violence, intimidation and discrimination, which erode women’s capacity and legitimacy to participate in post-conflict public life, and acknowledging the

¹³² United Nations:2

¹³³ United Nations, 2009a:1

¹³⁴ United Nations, 2008:2

negative impact this has on durable peace, security and reconciliation, including post-conflict peacebuilding”¹³⁵.

Kvinnor anses ha viktiga roller för förhindrande- och lösning av konflikt, samt för fredsbyggande. Detta kan tolkas som att den förväntade genusrollen som kvinnor har får betydelse för olika faser inom konflikt och fred. Stort fokus finns på värdet av att kvinnor är med i arbetet för förhindrande av konflikt, vilket också kan illustrera att kvinnor genom dialog eller andra fredliga metoder kan finna lösningar för att undvika konflikt mellan parter. I teorikapitlet beskrevs hur kvinnor har anknutits till att föra en mer kommunikativ och moralisk politik än män, vilket kan ses som viktigt i försoningsfaser¹³⁶. Detta kan exemplifiera på vilket sätt som Säkerhetsrådet bevarar traditionella syner på genus. Våld och diskriminering mot kvinnor är faktorer som hindrar kvinnors *förmåga* att bidra till att konflikt inte utbryter. Kvinnors deltagande av fredsprocesser uppmärksammas även i S/RES/1889:

*“Reiterating the need for the full, equal and effective participation of women at all stages of peace processes given their vital role in the prevention and resolution of conflict and peacebuilding, reaffirming the key role women can play in re-establishing the fabric of recovering society and stressing the need for their involvement in the development and implementation of post-conflict strategies in order to take into account their perspectives and needs”*¹³⁷

I ovanstående citat bekräftas kvinnors roller i återetablerandet av ett samhälles system. Återskapandet av det system som existerade innan konflikt kan dock få konsekvenser för kvinnor om systemet innan var av maskulin struktur. Exempelvis beskrivs i S/RES/1889 att Säkerhetsrådet uppmanar medlemsstater att i situationer av post-konflikt, skapa strategier för att öka kvinnors fysiska säkerhet, reproduktiva hälsa, kvinnors socioekonomiska förhållanden, samt tillgång till rättvisa och utbildning [egen övers.]¹³⁸. Uppmaningen till dessa strategier, indikerar på att kvinnor kan vara i risk genom att det inte är en självklarhet att de garanteras dessa rättigheter i post-konflikt situationer. Vidare påpekas i citatet ovan behovet av kvinnors inkludering för utveckling och implementering av post-konflikt strategier i enlighet med kvinnors perspektiv och behov. Således skapas en uppfattning om att kvinnor har särskilda behov och perspektiv som behövs i situationer av post-konflikt. I och med att Säkerhetsrådet nämner ”återetablerande av system i ett återhämtande samhälle” blir detta komplext genom att

¹³⁵ ibid

¹³⁶ Tickner, 2001:60; Bjureld, 1998:20

¹³⁷ United Nations, 2009b:1-2

¹³⁸ United Nations, 2009b:4, art.10, art.

kvinnors erfarenheter kan komma att inkluderas i ett redan existerande system av ordnade makthierarkier.

Att överkomma hoten mot kvinnor är centralt för att inrätta internationell fred och säkerhet. I S/RES/1325 poängteras att respekt och beskydd av kvinnors och flickors mänskliga rättigheter måste försäkras. Artikel 10 i resolutionen säger att:

”Calls on all parties to armed conflict to take special measures to protect women and girls from gender-based violence, particularly rape and other forms of sexual abuse, and all other forms of violence in situations of armed conflict”¹³⁹.

Här är det viktigt att belysa hur det går att förstå det genusbaserade våldet. I S/RES/1325 kan det genusbaserade våldet relateras till den typ av våld som inträffar mot kvinnor, vilket kan tolkas som att män och pojkar utesluts från våld som är genusbaserat. Vad innebär genus i detta sammanhang? Genus som de socialt konstruerade rollerna män och kvinnor har, har i säkerhetsdiskurser handlat om kvinnan som den sårbara och fysiskt svaga i relation till den starka, självständiga mannen¹⁴⁰. Därför kan detta uppfattas som att det är hon som är specifikt utsatt för genusbaserat våld. Mäns och pojkars utsatthet för våld nämns enbart i S/RES/2106, vilken för närvarande är den näst senaste offentliggjorda resolutionen. Från offentliggörandet av S/RES/1325 tog det 13 år innan mäns och pojkars utsatthet i relation till sexuellt våld berördes i resolutionerna:

”[...] while also affecting men and boys and those secondarily traumatized as forced witnesses of sexual violence against family members; and emphasizing that acts of sexual violence in such situations not only severely impede the critical contributions of women to society, but also impede durable peace and security as well as sustainable development”¹⁴¹.

Exkluderingen av män och pojkar i genusbaserat våld kan tolkas vidmakthålla kvinnor som främsta offer för direkt våldtäkt och annat sexuellt utnyttjande, vilket kan utesluta andra former av våld i denna diskurs. Exempelvis utesluts på vilka andra möjliga sätt som män och pojkar upplever våld i relation till de genusroller som dessa kategorier ofta intar. Detta reproducerar således dikotomier om att män är självständiga, mäktiga och starka, och således

¹³⁹ United Nations, 2000:3

¹⁴⁰ Tickner, 1992:6,18,40

¹⁴¹ United Nations, 2013a:1-2

inte i behov av hjälp såsom kvinnor är¹⁴². Detta kan ses som en *utestängningsmekanism* genom att mäns möjligheter till olika former av hjälp begränsas. I slutet av citatet nämns att handlingar av sexuellt våld bidrar att utesluta kvinnors medverkan i samhället. Vidare nämns uteslutandet av kvinnor ha negativ påverkan på en större, kollektiv nivå i form av att detta kan påverka varaktig fred och säkerhet samt hållbar utveckling. Som nämnts i teorikapitlet är liberala stater beroende av varandra för att upprätthålla säkerhet¹⁴³. Eftersom ”mänsklig säkerhet” och utveckling är sammanvävda i säkerhetsdiskursen¹⁴⁴, blir därmed kvinnors medverkan i post-konfliktsituationer väsentlig för globala förhållanden i form av fred, säkerhet samt hållbar utveckling och påverkar således många aktörer. Detta avsnitt har påvisat kvinnors väsentliga roll för fred och säkerhet, vilket i resolutionerna bekräftas ett flertal gånger.

6.2 Sexuellt våld

Det sexuella våldet utgör en central diskurs i Säkerhetsrådets resolutioner för området *kvinnor, fred och säkerhet*. Speciellt fokus fick det sexuella våldet i S/RES/ 1820 där sexuellt våld introducerades som en krigstaktik. I inledningen till S/RES/1820 står det att Säkerhetsrådet:

“Noting that civilians account for the vast majority of those adversely affected by armed conflict; that women and girls are particularly targeted by the use of sexual violence, including as a tactic of war to humiliate, dominate, instil fear in, disperse and/or forcibly relocate civilian members of a community or ethnic group; and that sexual violence perpetrated in this manner may in some instances persist after the cessation of hostilities”¹⁴⁵.

Det sexuella våldets implikationer kan alltså ses som en utmaning ute på fälten, på mikronivå, som utförs av individer. Utmaningen handlar om att våldet är en taktik för att skapa rädsla, förödmjuka och dominera individer i olika grupper. Sexuellt våld som taktik kan ses som ett hot vad gäller Säkerhetsrådets arbete att upprätthålla fred och säkerhet. I både S/RES/1820 artikel 1 och i S/RES/1888 artikel 1 nämns sexuellt våld som krigstaktik.

“Stresses that sexual violence, when used or commissioned as a tactic of war in order to deliberately target civilians or as a part of a widespread or systematic

¹⁴² Tickner, 1992:6

¹⁴³ Beswick & Jackson, 2011:18

¹⁴⁴ Steans, 2013:117

¹⁴⁵ United Nations, 2008:1

attack against civilian populations, can significantly exacerbate situations of armed conflict and may impede the restoration of international peace and security, affirms in this regard that effective steps to prevent and respond to such acts of sexual violence can significantly contribute to the maintenance of international peace and security, and expresses its readiness, when considering situations on the agenda of the Council, to, where necessary, adopt appropriate steps to address widespread or systematic sexual violence”¹⁴⁶.

Hansen beskriver att individuell säkerhet, även kan innebära kollektiv säkerhet¹⁴⁷. Kvinnor och flickor är specifikt utsatta för sexuellt våld på individuell nivå, vilket får betydelse för kollektiv säkerhet genom att det sexuella våldet kan förhindra internationell fred och säkerhet. Således uppmärksammas sexuellt våld som en kollektiv angelägenhet. Specifika åtgärder för att handskas med det sexuella våldet är viktigt för Säkerhetsrådet. Resolutionerna beskriver olika sådana åtgärder. Bland annat i form av ”women’s protection advisors” och ”gender advisors”¹⁴⁸ som ute på fält ska arbeta med kvinnors och flickors behov i situationer av post-konflikt. Behoven som kvinnor har nämns flera gånger i relation till uppbyggande av post-konfliktsamhällen.

“Requests the Secretary-General to ensure that all country reports to the Security Council provide information on the impact of situations of armed conflict on women and girls, their particular needs in post-conflict situations and obstacles to attaining those needs”¹⁴⁹.

” [...] and requests the Secretary-General to continue, as appropriate, to appoint gender advisors and/or women-protection advisors to United Nations missions and asks them, in cooperation with United Nations Country Teams, to render technical assistance and improved coordination efforts to address recovery needs of women and girls in post-conflict situations”¹⁵⁰.

I S/RES/1960 beskriver Säkerhetsrådet att ”gender expertise” ska inkluderas i så kallad ”technical assistance missions”¹⁵¹. Här är det viktigt att belysa frågan, vad är det som utgör ”gender expertise”? Vilka sanningar produceras av denna ”gender expertise”? Vad inkluderar respektive exkluderar sådan kunskap? Utifrån att ”mänsklig säkerhet” fastnar i ett ”top-

¹⁴⁶ United Nations, 2008:2

¹⁴⁷ Hansen, 2006:31-32

¹⁴⁸ se S/RES/2106, S/RES/1960

¹⁴⁹ United Nations, 2009b:3, art. 5

¹⁵⁰ United Nations, 2009b: 3-4, art.7

¹⁵¹ United Nations, 2010:4, art. 13

down”¹⁵² perspektiv kan således denna ”gender expertise” riskera att det är eliter som bestämmer vad som är säkerhet och för vem.

Utifrån resolutionerna tolkar jag att Säkerhetsrådets utmaning med sexuellt våld på mikronivå är att deras egen personal i sina arméer utgör ett hot genom att det är dessa som ofta begår brott om sexuellt våld. En problematik vad gäller FN:s fredsbevarande operationer är att FN inte har sin egen armé utan anställer soldater från olika länder att tjänstgöra i fredsbevarande operationer¹⁵³. Många av soldaterna kommer från stater, vars struktur redan är militaristisk och maskulin¹⁵⁴. I många av resolutionerna påpekas hur principen om ”zero tolerance” ska finnas gentemot sexuellt våld i fredsbevarande operationer¹⁵⁵. Säkerhetsrådet uppmanar till att militära och andra civila ledare ska ha den politiska viljan att arbeta mot sexuellt våld.

”Recognizing the need for civilian and military leaders, consistent with the principle of command responsibility, to demonstrate commitment and political will to prevent sexual violence [...], and that the inaction can send a message that the incidence of sexual violence in conflicts is tolerated”¹⁵⁶.

I flera resolutioner påpekar Säkerhetsrådet hur nationella träningsprogram ska ges till militärer och poliser angående deras ansvar kring faktorer som rör sexuellt våld. Exempelvis i S/RES/1888 skriver Säkerhetsrådet att militär disciplinering i form av att överbefäl ska ta sitt ansvar och träna sina trupper i syfte att skapa medvetenhet om att sexuellt våld är förbjudet. Vidare ska de soldater som associerats med brott mot internationell lag och brott mot ”mänskliga rättigheter” exkluderas från att delta i armén [egen övers.]¹⁵⁷. Säkerhetsrådet vill snarare lyfta fram att det är viktigt att rapportera om sexuellt våld. I artikel 16 i S/RES/1960 begär Säkerhetsrådet:

“Requests the Secretary-General to continue and strengthen efforts to implement the policy of zero tolerance on sexual exploitation and abuse by United Nations peacekeeping and humanitarian personnel, and further requests the Secretary-General to continue to provide and deploy guidance on addressing sexual violence for predeployment and inductive training of military and police personnel, and to assist missions in developing situation-specific procedures to address sexual

¹⁵² Hoogensen & Vigeland Rottem, 2004:156

¹⁵³ Beswick & Jackson, 2011:88

¹⁵⁴ Willet, 2012:147

¹⁵⁵ se exempelvis S/RES/1888, S/RES/1960, S/RES/2106

¹⁵⁶ United Nations, 2010:1

¹⁵⁷ United Nations, 2009a:3-4, art. 3

*violence at the field level and to ensure that technical support is provided to troop and police contributing countries in order to include guidance for military and police personnel on addressing sexual violence in predeployment and induction training*¹⁵⁸.

Utifrån Hansen kan således den personal som finns i FN:s fredsbevarande operationer, och som inte respekterar principen om ”zero tolerance” ses som de *radikala andra*¹⁵⁹. Dessa utgör ett hot mot Säkerhetsrådets arbete att upprätthålla internationell fred och säkerhet, eftersom sexuellt våld påverkar internationell fred och säkerhet negativt. Ovanstående citat påvisar åtgärder för att adressera sexuellt våld. Vidare skriver Säkerhetsrådet i artikel 2 i S/RES/2106 att de:

*”Notes that sexual violence can constitute a crime against humanity or a constitutive act with respect to genocide [...]”*¹⁶⁰.

Säkerhetsrådet skriver också att de:

*“Notes the link between sexual violence in armed conflict and post-conflict situations and HIV infection, and the disproportionate burden of HIV and AIDS on women and girls as a persistent obstacle and challenge to gender equality [...]”*¹⁶¹.

Således relateras sexuellt våld till epidemin HIV/AIDS och till folkmord, vilka därmed kan förstås som kollektiva problem och således påverka kollektiv säkerhet. Vidare anses HIV/AIDS vara ett hinder för jämlikhet mellan genus, vilket utifrån detta citat kan tolkas som hinder för jämlikhet mellan *män och kvinnor* eftersom det är kvinnor som oproportionerligt drabbas. Genus i detta sammanhang *förkroppsligas*. Här uppmärksammas således hur ojämlikheter i hälsa skapar ett problem för att uppnå jämlikhet, vilket också kan relateras till konceptet om ”mänsklig säkerhet”. Kvinnors ”mänskliga säkerhet” är viktig för Säkerhetsrådet, genom kvinnors bidrag för internationell fred och säkerhet. En annan problematik med sexuellt våld enligt resolutionerna är traditionella och religiösa ledare som försvårar livet för de som fallit offer för sexuellt våld. Säkerhetsrådet:

¹⁵⁸ United Nations, 2010:5

¹⁵⁹ Hansen, 2006:34

¹⁶⁰ United Nations, 2013a:2, art. 2

¹⁶¹ *ibid*: 5, art. 20

“Encourages leaders at the national and local level, including traditional leaders where they exist and religious leaders, to play a more active role in sensitizing communities on sexual violence to avoid marginalization and stigmatization of victims, to assist with their social reintegration, and to combat a culture of impunity for these crimes”¹⁶²

Här påpekas stigmatisering och marginalisering av offer för sexuellt våld i så kallade överkänsliga samhällen. Detta kan också tolkas som ett sätt av Säkerhetsrådet att skapa ”de andra”, genom att referera till traditionella och religiösa ledare, samt överkänsliga samhällen. Här beskriver Säkerhetsrådet vad som kan förstås som skapandet av en temporär identitet¹⁶³. Säkerhetsrådet ses som moget och utvecklat i relation till överkänslighet och tradition, vilket tillhör omoderna identiteter. Genom uppmaningar till traditionella och religiösa ledare kan detta ses som ett sätt av Säkerhetsrådet att dessa ska anta Säkerhetsrådets moderna identitet av ansvar, vilket är nödvändigt för att reproducera civiliserade, liberala inter-beroende stater¹⁶⁴. Detta avsnitt har således påvisat att sexuellt våld på olika sätt komplicerar tillstånd av fred och säkerhet.

6.3 Stater som hinder

På makronivå kan också en utmaning ses i form av staters ovilja att tillräckligt straffa de som begått brottsliga handlingar såsom folkmord eller sexuellt våld. Benämningen *Straffrihet* kan återses i flertalet av de senaste resolutionerna¹⁶⁵. Som svar på detta nämner Säkerhetsrådet olika former av rättvisemekanismer såsom ”mixade” kriminella rättegångar samt sannings- och försoningskommissioner¹⁶⁶. I S/RES/1960 menar Säkerhetsrådet att det är viktigt att fall av straffrihet upphör. Exempelvis skriver Säkerhetsrådet:

“Reaffirming that ending impunity is essential if a society in conflict or recovering from conflict is to come to terms with past abuses committed against civilians affected by armed conflict and to prevent future such abuses, drawing attention to the full range of justice and reconciliation mechanisms to be considered, including national, international and “mixed” criminal courts and tribunals and truth and reconciliation commissions, and noting that such

¹⁶² United Nations, 2009a:5, art. 15

¹⁶³ Hansen, 2006:38,43

¹⁶⁴ Beswick & Jackson, 2011:18; Hansen, 2006:38-45

¹⁶⁵ *Se exempelvis SE S/RES/2106, S/RES/2122, S/RES1960*

¹⁶⁶ United Nations, 2010:2

*mechanisms can promote not only individual responsibility for serious crimes, but also peace, truth, reconciliation and the rights of the victims*¹⁶⁷.

Det är framförallt staters roll att se till att fall av straffrihet inte ska få hända. Detta har att göra med att stater fortfarande har högsta ansvar för sina medborgare och individer inom deras territorium. Säkerhetsrådet uppmanar stater ansvar som de har gentemot internationell lag.

*“Recognizing that States bear primary responsibility to respect and ensure the human rights of their citizens, as well as all individuals within their territory as provided for by relevant international law”*¹⁶⁸.

Att stater engagerar sig i att få slut på fall av straffrihet är väsentligt för att sexuellt våld ska minska. Därmed betonar Säkerhetsrådet stater roll för detta.

*“Recalling the responsibilities of States to end impunity and to prosecute those responsible for genocide, crimes against humanity, war crimes, and other egregious crimes perpetrated against civilians and, in this regard, noting with concern that only limited numbers of perpetrators of sexual violence have been brought to justice [...]”*¹⁶⁹.

Detta kan tolkas som att Säkerhetsrådet poängterar att staten inte arbetar tillräckligt med att straffa de som begått ovanstående brott och specifikt i relation till sexuellt våld. Att staten inte tar sitt ansvar påverkar Säkerhetsrådet genom att deras arbete i att upprätthålla internationell fred och säkerhet försvåras. Det är på flertalet ställen i resolutionerna som Säkerhetsrådet “uppmanar”, “uppmuntrar”, “betonar”, “återkallar” stater att tillta fler åtgärder mot att stoppa våld, skydda kvinnor och inkludera fler kvinnor i beslutsfattande positioner. Således kan stater ses som ”de andra”, vilka inte fullt respekterar de mänskliga rättigheterna. Här skapas således en rumslig och etisk relationell gräns mellan stater och Säkerhetsrådet, där staten utgör en territoriell och politisk gräns och dess icke-respekt för de ”mänskliga rättigheterna” görs till en etisk gräns¹⁷⁰. Därmed kan statens oförmåga till handling ses som en utmaning för Säkerhetsrådets arbete. Traditionella strukturer gör att stater har övertag i det internationella systemet. Säkerhetsrådet skriver i S/RES/2106 att det:

¹⁶⁷ ibid:2

¹⁶⁸ United Nations, 2008:2

¹⁶⁹ Ibid:1-2

¹⁷⁰ Hansen, 2006:44-45

“Reaffirming its respect for the sovereignty, territorial integrity and political independence of all States in accordance with the Charter”¹⁷¹.

Eftersom stater är självständiga är det också stater som har den politiska makten över sina invånare. Detta ingår i det westfaliska statssystemet logik. I detta existerar även en traditionell säkerhetssyn, där det är utifrån staten som säkerhet främst garanteras och således staten som utgör vad säkerhet är och således för vem¹⁷². Det går att tolka att Säkerhetsrådet implicit kritiserar staters suveräna kontroll.

“Remaining deeply concerned about the persistent obstacles to women’s full involvement in the prevention and resolution of conflicts and participation in post-conflict public life, as a result of violence and intimidation, lack of security and lack of rule of law, cultural discrimination and stigmatization, including the rise of extremist or fanatical views on women, and socio-economic factors including the lack of access to education, and in this respect, recognizing that the marginalization of women can delay or undermine the achievement of durable peace, security and reconciliation”¹⁷³.

Bristen på säkerhet och juridiska rättigheter, kulturell diskriminering och stigmatisering utgör vidare hinder för kvinnor. Vidare poängteras brist på utbildning och socioekonomiska faktorer. Här går det att tolka att Säkerhetsrådet noterat att straffrihet kan reproducera dikotomier där kvinnor lämnas i ”the private” och osynliggörs¹⁷⁴, vilket i sin tur har negativ innebörd för Säkerhetsrådets arbete. Många gånger påminner Säkerhetsrådet staters ansvar för att respektera de ”mänskliga rättigheterna” för sina medborgare¹⁷⁵. Säkerhetsrådet försöker således vägleda stater att fullfölja denna uppgift. Detta kan också härledas till att staten inte adresserar tillräckliga åtgärder för att stärka kvinnors rättigheter efter tider av konflikt. Marginaliseringen av kvinnor har negativ påverkan i arbetet med att uppnå fred och säkerhet. Därmed utgör stater som inte adresserar tillräckliga åtgärder hinder för Säkerhetsrådet.

6.4 Föreställningar om genus

Kvinnors beskydd och deltagande är väsentligt för Säkerhetsrådets uppgift om internationell fred och säkerhet. Det går dock att tolka i resolutionerna att deltagande förutsätter beskydd,

¹⁷¹ United Nations, 2013a:2

¹⁷² Tickner, 2001:38-39

¹⁷³ United Nations, 2009b:2

¹⁷⁴ Reilly, 2007:159

¹⁷⁵ *Se exempelvis S/RES/2106*

och således uppfattar jag att kvinnors offerroll reproduceras resolutionerna, såsom i citatet nedan:

” [...] remaining deeply concerned about persistent implementation deficits in the women, peace and security agenda, including in: protection from human rights abuses and violations; opportunities for women to exercise leadership; resources provided to address their needs and which will help them exercise their rights; and the capacities and commitment of all actors involved in the implementation of resolution 1325 (2000) and subsequent resolutions to advance women’s participation and protection”¹⁷⁶.

Ovanstående citat säger att det finns en oro genom kvinnors brist i att utöva ledarskap. Detta kan förknippas med genusföreställningar om att feminin form av ledarskap inte är anpassade i traditionell säkerhetsdiskurs. Ledarskap anknyts till kvinnor i ovanstående citat, innebär detta att det är former av *feminint ledarskap* som eftertraktas? Detta handlar om att föra in kvinnor i beslutsfattande roller, frågan är vilken betydelse det har för Säkerhetsrådet? Detta återkommer jag till. Vidare talar ovanstående citat om kvinnors behov för att de ska kunna utföra deras rättigheter, som om de vore skiljda från de allmänna ”mänskliga rättigheterna”. I teorikapitlet har jag visat att termen ”mänsklig” blivit kritiserad för att inte vara genusneutral¹⁷⁷. I resolutionerna talas det också om kvinnor som om de vore en homogen grupp.

“Noting with concern that sexual violence in armed conflict and post-conflict situations disproportionately affects women and girls, as well as groups that are particularly vulnerable or may be specifically targeted [...]”¹⁷⁸.

Här *representeras* alltså gruppen kvinnor som särskilt sårbara, vilket kan få exkluderande effekter genom att reducera identiteten kvinna till egenskaper såsom att vara sårbar och ett offer. Detta är en form av *gruppbildning* som uttrycks i resolutionerna, där Säkerhetsrådet talar å kvinnors vägnar att de är särskilt utsatta.

Dock finns det ett stycke i S/RES/1889 som uppmärksammat det faktum att kvinnor ofta ses som offer.

¹⁷⁶ United Nations, 2013b:1-2

¹⁷⁷ Detraz, 2012:139

¹⁷⁸ United Nations, 2013a:1

“Noting that women in situations of armed conflict and post-conflict situations continue to be often considered as victims and not as actors in addressing and resolving situations of armed conflict and stressing the need to focus not only on protection of women but also on their empowerment in peacebuilding”¹⁷⁹.

Därmed blir empowerment kvinnors redskap för att kunna bli aktörer i freds- och konfliktprocesser, vilket ska synliggöra kvinnor politiskt genom att de inte endast ska bli sedda som offer som behöver beskyddas. Liksom Tickner och Sjöberg poängterat att traditionella genushierarkier måste omarbetas för att skapa rättvisa mellan könen, går det att se hur Säkerhetsrådet engagerar sig i sådan omarbetning i citatet ovan¹⁸⁰. Detta är en av de fåtal gånger i resolutionerna som Säkerhetsrådet bryter traditionella genushierarkier om kvinnors passivitet och offerroll.

Kvinnor som fredliga kan spåras till ett flertal resolutioner och specifikt i relation till att kvinnor ska vara delaktiga i fredsbyggande. Genomgående i resolutionerna nämns hur viktiga kvinnoorganisationer är för konflikt- och fredsprocesser¹⁸¹. Exempelvis står det i S/RES/2122 hur viktigt det är med:

” [...] sustained consultation and dialogue between women and national and international decision makers”¹⁸².

Detta kan tolkas få en marginaliserande effekt genom att kvinnor ska föra dialog med beslutsfattare, en kategori de därmed utesluts ifrån i ovanstående citat. Dialog kan ses som kvinnors verktyg att lösa skeenden, vilket skiljer sig från lösningar av våld. Detta upprätthåller idén om att kvinnor är kommunikativa och konsensuslösande¹⁸³. I nedanstående citat belyses vidare kvinnors roll för fred.

“Recognizes the need for timely information and analysis on the impact of armed conflict on women and girls, the role of women in peacebuilding and the gender dimensions of peace processes and conflict resolution for situations on the Council’s agenda [...]”¹⁸⁴.

¹⁷⁹ United Nations, 2009b:2

¹⁸⁰ Tickner & Sjöberg, 2013:211

¹⁸¹ Se exempelvis United Nations, 2010: art.11

¹⁸² United Nations, 2013b:2

¹⁸³ Bjureld, 1998:20

¹⁸⁴ *ibid*:3, art.2

Genom att kvinnors roll i fredsbyggande nämns i samband med genusdimensionerna av fredsprocesser och konfliktlösning förknippas kvinnor igen med fred. Kvinnors roll verkar påverka genusdimensionen i fredsprocesser, genom att kvinnors roll behövs för fredsprocesser och konfliktlösning. Detta kan tolkas som att kvinnor är lika med genus och att tillägg av en genusdimension, innebär tillägget av kvinnor.

I S/RES/1325 omnämns kvinnan som en stridskämpe (combatant). Artikel 13 säger:

“Encourages all those involved in the planning for disarmament, demobilization and reintegration to consider the different needs of female and male ex-combatants and to take into account the needs of their dependants”¹⁸⁵.

Här kan alltså både kvinnor och män ses som de som deltagit i beväpnad konflikt, men det görs fortfarande en skillnad på olika behov som kvinnor och män har som ex-combatants. Hur tolkas dessa behov? Innebär behoven att kvinnor har haft en större offerroll som ”combatant”? Innebär behoven att kvinnor som svaga behöver andra sorters stöd än män? Det går att tolka det som att kvinnor och män har olika essentiella behov. Det går även att tolka att behoven ser olika ut på grund av de olika föreställningar om män och kvinnor som finns på grund av deras förväntade genustillhörighet. Utan att vidare gå in på behoven kan detta vidkännas som en *utestängningsmekanism* där behoven är olika. Olika potentiella åtgärder för dessa behov gör att några får tillgång till något, medan andra inte får det. Behov nämns i resolutionerna ofta i relation till att adressera kvinnors och flickors behov i post-konflikt situationer. Vidare beskrivs i resolutionerna att kvinnors empowerment måste räknas in i de behov som finns i post-konflikt samhällen¹⁸⁶.

Samtliga resolutioner betonar kvinnors närvarande och deltagande i fredsprocesser, vilket är viktigt för internationell fred och säkerhet. Kvinnor välkomnas i ett flertal resolutioner att delta inom polis, samt inom civila och militära funktioner. Kvinnors inkludering i fredsoperationer uppfattas dock inte ha att göra med att de är kapabla nog som stridskämpar (combatants) eller som starka ledare (för att återkoppla till feminint ledarskap), utan snarare handlar kvinnors roll om att det är de som kan nå ut till de lokala kvinnorna. Detta exkluderar det faktum att kvinnor också kan vara våldsamma (mot andra kvinnor och mot män) under konflikter. Detta *representerar* än en gång kvinnor som grupp. Säkerhetsrådet skriver:

¹⁸⁵ United Nations, 2000:3, art. 13

¹⁸⁶ Se exempelvis United Nations, 2009b:3-4, art. 7; art. 9

“Welcoming the inclusion of women in peacekeeping missions in civil, military and police functions, and recognizing that women and children affected by armed conflict may feel more secure working with and reporting abuse to women in peacekeeping missions, and that the presence of women peacekeepers may encourage local women to participate in the national armed and security forces, thereby helping to build a security sector that is accessible and responsive to all, especially women”¹⁸⁷.

“Welcoming the inclusion of women in peacekeeping missions in civil, military and police functions, recognizing that their presence may encourage women from local communities to report acts of sexual violence”¹⁸⁸.

“Encourages Member States to deploy greater numbers of female military and police personnel to United Nations peacekeeping operations, and to provide all military and police personnel with adequate training on sexual and gender-based violence, inter alia, to carry out their responsibilities”¹⁸⁹.

Ovan poängteras alltså kvinnors inkludering i civila, militära och polisiära funktioner. Detta för att uppmuntra kvinnor från lokala samhällen att rapportera om sexuellt våld. Det går att se detta som att kvinnor ges mer aktörskap i och med en efterfrågan av dem som polis, militär och inom andra civila roller. Att kvinnor och barn dock skulle känna sig mer säkra av att arbeta med och rapportera till andra kvinnor, kan förstås som att kvinnors tilldelade genusegenskaper gör kvinnor gott anpassade för denna uppgift. Eftersom kvinnor är omhändertagande och moderliga. Att kvinnors närvarande vidare skulle uppmuntra lokala kvinnor att delta i arbetet för en nationell säkerhetssektor gör också anspråk på att alla kvinnor känner gemenskap och solidaritet med varandra. En sådan egalitär egenskap håller också kvar kvinnan i stereotypiska föreställningar om kvinnan som moderlig och omhändertagande. För att återgå till idén om *gruppbildning* kan detta vara missledande, eftersom de lokala kvinnorna kan uppfatta kvinnor i fredsbevarande operationer som ”de andra”. Säkerhet bör förstås som kontextuellt¹⁹⁰, vem som är fredlig och vem som inte är det bör inte reduceras till en uppdelning mellan män och kvinnor.

¹⁸⁷ United Nations, 2009a:2

¹⁸⁸ United Nations, 2010:3

¹⁸⁹ ibid:5, art 15

¹⁹⁰ Hoogensen & Stuvøy, 2006:224

7. Sammanfattande diskussion

I denna studie har jag strävat efter att ta reda på vilket sätt kunskap om genus och säkerhet produceras i Säkerhetsrådets resolutioner för området *kvinnor, fred och säkerhet*. Samt vad denna kunskap innebär för internationell fred och säkerhet. I detta kapitel presenterar jag resultatet av min analys. Här anknyter jag även kort till den tidigare forskningen. Därefter gör jag försök att dra slutsatser av resultat och analys, samt besvara mina frågeställningar och därmed fullfölja mitt syfte med studien. I slutet av kapitlet beskriver jag kort förslag på vidare forskning. Kapitlet är uppdelat efter rubrikerna: *Presentation av resultat*, *Värdering av resultat*, samt *Förslag på vidare forskning*

7.1 Presentation av resultat

Mitt resultat visar på att genus har en viktig roll för Säkerhetsrådet i och med att vissa genusegenskaper är eftertraktade av Säkerhetsrådet. Egenskapen fredlig anknyts genom Säkerhetsrådets politiska språk till identiteten kvinna i resolutionerna. Relationen mellan kvinnor och Säkerhetsrådet är väsentlig för Säkerhetsrådet eftersom att det ser kvinnors genusegenskaper av fredlighet och kommunikation som en slags kanal för att upprätthålla internationell fred och säkerhet. Säkerhetsrådet uppmanar i resolutionerna behovet av kvinnors och flickors beskydd vilket är viktigt för att kvinnor ska kunna delta i freds- och konfliktprocesser och på så vis gynna det arbete Säkerhetsrådet gör. Säkerhetsrådet tenderar att fortfarande benämna kvinnor som offer, vilket dock minskar utrymmet för kvinnors aktörskap. Vidare associeras kvinnor ofta med flickor i resolutionerna vilket också förminskar deras myndiga aktörskap.

Således kan traditionella föreställningar om kvinnor som sårbara, offer, och passiva återses i resolutionerna. Vidare uppfattas kvinnor ha särskilda kunskaper som Säkerhetsrådet verkar vilja komma åt, genom att Säkerhetsrådet kontinuerligt i resolutionerna påpekar vikten av kvinnors deltagande, och därmed deras beskydd. Detta kan i sin tur få konsekvenser som att kvinnor får särskilda platser i situationer av post-konflikt. På detta vis rekonstrueras kvinnan som det där särskilda subjektet, som med olika former av stöd ska få hjälp med att delta i uppbygganden av samhällen. Detta exkluderar idén om att kvinnors deltagande ska vara något naturligt. Det tyder på att Säkerhetsrådet utgår från antaganden om skillnader mellan män och kvinnor. I två fall i resolutionerna benämns kvinnor som stridskämpar (combatants)¹⁹¹, vilket till viss del fråntar dem rollen som offer. Dock nämns på samma gång kvinnors och mäns

¹⁹¹ United Nations, 2000:3, art. 13; United Nations, 2013a:5, art. 16a

olika behov som ex-combatants. Detta kan få marginaliserande effekter både för kvinnor och för män genom att möjligheter och begränsningar beror på om någon tillhör kategorin man eller kvinna. Innebär de olika behoven ändå att kvinnan placeras i offerroll? Innebär behoven att män också kan ha offerroll? Eftersom genus har relation till andra identitetsfunktioner såsom klass, etnicitet, sexualitet och ras¹⁹² missar Säkerhetsrådet skillnader som finns inom kategorierna man och kvinna. Detta syns exempelvis genom att Säkerhetsrådet menar att kvinnor i fredsbevarande operationer kan uppmuntra till lokala kvinnors deltagande. Detta reducerar identiteter till dikotomier såsom maskulinitet/femininitet, och således upprätthåller Säkerhetsrådet normer om genusföreställningar.

Eftersom kvinnor är specifikt utsatta för sexuellt våld, är kvinnor de som Säkerhetsrådet främst adresserar åtgärder för. Det är både stater samt FN:s fredsbevarande personal som försvårar arbetet med att få stopp på sexuellt våld. Trots att det är kvinnan som explicit omnämns som hotad av det sexuella våldet kan det sexuella våldet implicit handla om ett hot mot internationell fred och säkerhet också. Individuell säkerhet kan som nämnts påverka kollektiv säkerhet¹⁹³. Detta syns genom att Säkerhetsrådet lyfter fram epidemin HIV/AIDS, och folkmord som implikationer av sexuellt våld. För att återkoppla till konceptet ”mänsklig säkerhet” och dess relation till utveckling, försvårar sexuellt våld stabilitet i samhällen/stater, vilket i sin tur kan påverka andra staters stabilitet¹⁹⁴. I ett internationellt system där stater är beroende av varandra kan detta innebära problematik för Säkerhetsrådets arbete att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Den tidigare forskningen av Puechguirbal poängterade att det maskulina språket i FN dokument upprätthåller skillnader mellan män och kvinnor¹⁹⁵. I denna studie kunde jag stöta på detta, genom att Säkerhetsrådet upprätthåller föreställningar om genusskillnader mellan män och kvinnor. I denna studie handlade skillnaderna om att reducera kvinnor till att vara främst fredliga och ses som offer. Säkerhetsrådet poängterar att kvinnors aktörskap ofta försvåras genom att de inte är tillräckligt beskyddade i fredsprocesser, vilket försvårar deras möjligheter att delta i uppbyggnaden av ett post-konfliktsamhälle. I resolutionerna uppfattas också kvinnors kunskap vara av särskild betydelse, vilket Vayrynen berörde i sin forskning. Detta tyder på att resolutionerna anser att män och kvinnor är essentiellt olika genom deras

¹⁹² Butler, 1999:6

¹⁹³ Hansen, 2006:31-32

¹⁹⁴ Beswick & Jackson, 2011:18

¹⁹⁵ Puechguirbal, 2010

respektive (kunskaps)erfarenheter¹⁹⁶. Puechguirbal, i sin forskning, kritiserade de fredsbevarande rapporterna för att dölja genusskillnader, samt att vem som är offer inte alltid framgår¹⁹⁷. I min studie upptäckte jag däremot att det sexuella våldet ofta relaterades till kvinnor och flickor, vilket skiljde min studie från hennes. Resultaten från Vayrynen och Puechguirbals forskning kunde jag annars på olika sätt återkoppla till i min egen studie.

7.2 Värdering av resultat

Säkerhetsrådet försöker på många olika sätt att överkomma kvinnors underordning och exkludering. Många initiativ som Säkerhetsrådet gör är viktiga för kvinnors aktörskap, vilket jag vill understryka. Mitt fokus i studien har dock varit att belysa identiteter och produktion av kunskap i resolutionerna. Därför är min mening inte att kritisera det som står i resolutionerna i relation till kvinnors rättigheter, utan snarare belysa vad resolutionernas formuleringar kan betyda. Kunskapsproduktionen i resolutionerna skapar en utmaning i och med den totala exkludering som pågår av män och pojkar och deras behov i freds- och konfliktprocesser. Uteslutandet av mäns och pojkars utsatthet kan implicit innebära att dessa främst ses som förövare vilket reproducerar en maskulin bild av männen som aggressiva, militaristiska och konfliktorienterade¹⁹⁸. Enligt Hansen konstrueras identiteter relationellt, där ett ”jag” har en motsats, den ”andra”. Hon menar dock att identiteter inte alltid behöver vara motsatta. Genom att benämna kvinnor som fredliga och som offer, behöver inte det betyda att män inte är fredliga eller är offer, trots att detta inte explicit framgår i resolutionerna¹⁹⁹. Implicit skapas dock en uppfattning om män som icke fredliga, och att män inte är offer, genom konstruktionen av att kvinnor som homogen *grupp* är fredliga och är offer. Att vara offer kräver att det finns förövare. Om kvinnor är de som utnämns som offer, tolkas detta implicit att män därmed är förövarna. Vidare kunde ett större fokus på män och pojkar i resolutionerna också belysa på vilket sätt maktstrukturer i stater och samhällen ser ut. Säkerhetsrådet skapar i sina resolutioner kunskap om vem som ska skyddas, vilken i resolutionerna grundar sig på om individen är man eller kvinna. Genom exkluderingen av män och pojkar kan jag se att Säkerhetsrådet upprätthåller genushierarkier kring vem som är legitimerad säkerhet enligt resolutionerna²⁰⁰. Detta innebär att kvinnan får företräde som säkerhetssubjekt, och män exkluderas. Detta skulle kunna illustrera hur genushierarkier kan

¹⁹⁶ Vayrynen, 2010

¹⁹⁷ Puechguirbal, 2010:175

¹⁹⁸ Tickner, 1992:5; Bjureld, 1998:20

¹⁹⁹ Hansen, 2006:39

²⁰⁰ Hoogensen & Stuvø, 2006:212

arbetas med och förändras utifrån poststrukturalistiska idéer om att vårt ”tillträde till verkligheten går genom språket”²⁰¹.

Säkerhetsrådet erkänner att staten har högsta ansvar för säkerhet för sina medborgare. Således är det staten som är legitim att skapa förutsättningar för säkerhetsförhållanden gentemot sina medborgare. I en traditionell säkerhetssyn där staten är suverän aktör och säkerhet garanteras via militarism, är de maskulina karaktäristiska ledarskapsdragen att föredra²⁰². Eftersom kvinnan förknippas med fred, går det därför att tolka att arbetet med internationell fred och säkerhet fortfarande utgörs i en maskulin diskurs i och med det rådande westfaliska statssystemet. Som påvisats i resultatkapitlet är det på olika sätt som Säkerhetsrådet uppmanar stater att ta större ansvar för att straffa förövare och frambringa rättvisa för offren. Detta kan tolkas som att existerande maskulina maktstrukturer²⁰³ i vissa stater inte jobbar tillräckligt för att få slut på sexuellt våld, eftersom kvinnors ”mänskliga säkerhet” i post-konfliktsamhällen inte verkar respekteras. Säkerhetsrådets påstående om att sexuellt våld kan fortsätta efter en konflikts avslut kan tolkas som att brister i form av straffrihet medverkar att reproducera sexuella våldshandlingar. Jag tolkar därför att de utmaningar som Säkerhetsrådet producerar i resolutionerna om att uppnå internationell fred och säkerhet kan relateras till det westfaliska statssystemet och dess suveräna principer, eftersom Säkerhetsrådets arbete är i behov av staters samarbetsvilja för att få slut på det sexuella våldet.

Därigenom kan normen om ”responsibility to protect” och konceptet ”mänsklig säkerhet” ses som viktiga instrument för Säkerhetsrådets upprätthållande av internationell fred och säkerhet. Dock finns vissa risker med exempelvis konceptet ”mänsklig säkerhet” på grund av dess avsaknad av genusneutralitet och dess universella innebörd. Eftersom när Säkerhetsrådet betonar att de med hjälp av sin personal ska arbeta med kvinnors och flickors behov ser jag en utmaning. Vilka är de behoven? Vem bestämmer de behoven? Utifrån idén att säkerhet är socialt konstruerat och varierar mellan kontexter²⁰⁴ missar Säkerhetsrådet en viktig poäng genom att förvänta sig att kvinnor inser sina behov. Därmed finns en risk att eliter bestämmer vad som utgör säkerhet för dessa kvinnor.

Utifrån Hansens idé om att identitet är politisk, diskursiv, social och relationell gick det i denna studie att se att Säkerhetsrådet producerar kunskap om identiteter i sin utrikespolitik på

²⁰¹ Winther Jørgensen & Phillips, 2000:15

²⁰² Tickner, 2001

²⁰³ Hoogensen & Vigeland Rottem, 2004:164-165

²⁰⁴ Detraz, 2012:139-141; Hoogensen & Stuvøy, 2006

olika sätt. Jag anser att det är viktigt att belysa detta, eftersom Säkerhetsrådet som stor global aktör har en viktig roll vad gäller produktion av sanning och kunskap genom sina dokument. Genom de identiteter som jag kunde utläsa i resolutionerna är min övergripande konklusion att Säkerhetsrådet producerar orättvisor mellan män och kvinnor på grund av stereotypiska genusföreställningar. *Representationerna* av säkerhetsproblem i resolutionerna exemplifierar hur Säkerhetsrådet (re)producerar maktstrukturer av vad som utgör säkerhet och vem säkerhet är för. Detta får i sin tur exkluderande effekter genom att individer osynliggörs, vilket kan ses som en brist och en utmaning i Säkerhetsrådets resolutioner.

7.3 Förslag på vidare forskning

Rekommendationer för framtida forskning skulle kunna vara att undersöka hur begreppet genus urskiljs på olika geografiska platser eller i kulturella sammanhang. Exempelvis via studier av olika länders National Action Plans, eller studier av resolutioner som berör olika länder. Vidarestudier kan också inkludera på vilket sätt män och pojkar lyfts fram inom Säkerhetsrådets område för *kvinnor, fred och säkerhet* och i vilka sammanhang. Detta skulle kunna ske genom att exempelvis studera Generalsekreterarens rapporter. Detta behövs för att kunna arbeta med jämlikhetsnormen på flera nivåer, och inte endast förutsätta att kvinnors ojämlika position är en konsekvens av mäns dominans. Även om kvinnor drabbas i större utsträckning än män i sexuellt våld, varav kvinnors utsatthet utgör en stor global utmaning, osynliggörs på vilket sätt män drabbas. Istället skulle man kunna tala om att föra ett arbete av "equals of *all* sexual identities" för att undvika att reproducera genushierarkier.

8. Litteraturförteckning

Artiklar

Buzan, B. (1997). Rethinking Security After the Cold War. *Cooperation and Conflict*, 32(1). s 5-28. Doi: 10.1177/0010836797032001001

Hoogensen, G. & Vigeland Rottem, S. (2004). Gender Identity and the Subject of Security. *Security Dialogue*, 35(2), s. 155-171. Doi: 10.1177/0967010604044974

Hoogensen, G. & Stuvøy, K. (2006). Gender, Resistance and Human Security. *Security Dialogue*, 37(2), s. 207-228. Doi: 10.1177/09670106060666436

Puechguirbal, N. (2010a). Discourses on Gender, Patriarchy and Resolution 1325: A textual analysis of UN documents. *International Peacekeeping*, 17(2), s. 172-187. Doi: 10.1080/13533311003625068

Reilly, N. (2007). Seeking Gender Justice in Post-Conflict Transitions: Towards a Transformative Women's Human Rights Approach. *International journal of law in context*, 3(2), s. 155-172. Doi: 10.1017/S1744552307002054

Willet, S. (2010). Introduction: Security Council Resolution 1325: Assessing the Impact on Women, Peace and Security. *International Peacekeeping*, 17(2), s. 142-158. Doi: 10.1080/13533311003625043

Böcker

Anderlini, S.N. (2007). Women building peace: *What they do, why it matters*. Boulder Colo: Lynne Rienner Publishers

Bergström, G. & Boréus, K. (2012). Textens mening och makt: *Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur

Bjureld, U. (1998). Kön och politiskt våld: *attityder under svensk efterkrigstid*. Hedemora: Gidlunds Förlag

Essaiasson, P. Giljam, M. Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2012). Metodpraktikan: *Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (4e. uppl.). Stockholm: Nordstedts Juridik AB

Detraz, N. (2012). *International security and gender*. Cambridge: Polity Press

Hansen, L. (2006). *Security as practice: discourse analysis and the Bosnian war*. England: Routledge

Hettne, B. & Odén, B. (2002). *Global governance in the 21st century: alternative perspectives on world order*. Stockholm: Expert group on development issues, Almqvist & Wiksell International

Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys: som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Puechguirbal, N. (2010b). Peacekeeping, peacebuilding and post-conflict reconstruction. I L. Shepherd (red.), *Gender matters in global politics: A feminist introduction to international relations* (s. 161-175). New York: Routledge

Shepherd, L. (2008). *Gender, violence and security: discourse as practice*. Storbritannien: Zed Books Ltd

Sjoberg, L. (2013). *Gendering global conflict: Toward a feminist theory of war*. New York: Colombia University Press

Steans, J. (2013). *Gender and international relations: theory, practice policy*. Polity Press

Thurén, T. (2005). *Källkritik*. Stockholm: Liber AB

Tickner, J.A. (1992). *Gender in international relations: Feminist perspectives on achieving global security*. New York: Colombia University Press

Tickner, J.A. (2001). *Gendering world politics: Issues and approaches in the Post-Cold war era*. New York: Colombia University Press

Tickner, J.A. & Sjoberg, L. (2013). Feminism. I Dunne, T. Kurki, M. & Smith, S. (red.). (3. uppl.). *International relations theories: discipline and diversity* (s. 205-222). Storbritannien: Oxford University Press

Vayrynen, T. (2010). Gender and peacebuilding. I Richmond, O.P (red.), *Palgraves advances in peacebuilding: critical developments and approaches* (s. 137-153). Palgrave Macmillan

Watt Boolsen, M. (2007). Kvalitativa analyser. Malmö: Gleerups Utbildning AB

Websida

Human Development. (1994). Human development report. Hämtad 10/11 2014, från Human Development:

http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_1994_en_complete_nostats.pdf

Peace Women. (u.å.1.). Security Council resolution 1325. Hämtad 11/11 2014, från Peace Women:

http://www.peacewomen.org/themes_theme.php?id=15&subtheme=true

Peace Women (u.å.2.). Translation Initiative. Hämtad 2/11 2014, från Peace Women:

http://peacewomen.org/translation_initiative/security-council-resolution-1325

Peace Women. (u.å.3.). Security Council resolution 1820. Hämtad 11/11 2014, från Peace Women:

http://www.peacewomen.org/themes_theme.php?id=16&subtheme=true

Peace Women. (u.å.4.). About the Security Council. Hämtad 4/11 2014, från Peace Women:

http://www.peacewomen.org/security_council_monitor/about-the-security-council

United Nations. (1995). Beijing declaration and platform for action. The fourth world conference on women. 4-15 september 1995. Hämtad 21/10 2014, från UN:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA%20E.pdf>

United Nations. (2000). Resolution 1325. 31/10 2000. Hämtad 20/10 2014, från UN:
<http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/WP%20SRES1325%20.pdf>

United Nations. (2002). Gender mainstreaming. An overview. Hämtad 22/10 2014, från UN:
<http://www.un.org/womenwatch/osagi/pdf/e65237.pdf>

United Nations. (2008). Resolution 1820. 19/6 2008. Hämtad 13/11 2014, från UN:
<http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/CAC%20S%20RES%201820.pdf>

United Nations. (2009a). Resolution 1888. 30/9 2009. Hämtad 13/11 2014, från UN:
<http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/WPS%20SRES%201888.pdf>

United Nations. (2009b). Resolution 1889. 5/10 2009. Hämtad 13/11 2014, från UN:
<http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/WPS%20SRES%201889.pdf>

United Nations. (2010). Resolution 1960. 16/12 2010. Hämtad 13/11 2014, från UN:
<http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/WPS%20SRES%201960.pdf>

United Nations. (2013a). Resolution 2106. 24/6 2014. Hämtad 13/11 2014, från UN:
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2106.pdf

United Nations. (2013b). Resolution 2122. 18/9 2013. Hämtad 3/11 2014, från UN:
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2122.pdf